

Aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren

Veiligheidsregio Zeeland
Brandweer Zeeland
Versie 1.0
Februari 2013

Inhoud

Samenvatting	3
1 Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstellingen beleid	4
1.3 Algemene bepalingen	4
2 Wettelijk kader.....	5
2.1 Wet veiligheidsregio's	5
2.2 Besluit veiligheidsregio's	5
2.3 Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo).....	6
3 Wanneer een bedrijfsbrandweer?	7
3.1 Instrumentarium voor risicoafdekking	7
3.2 Bedrijfsbrandweer versus overheidsbrandweer.....	7
3.3 Bedrijfsbrandweer versus rampenbestrijding.....	7
3.4 Bedrijfsbrandweer versus stationaire voorzieningen	8
3.5 Resultaat aanwijstraject	8
4 Beleiduitgangspunten	9
4.1 Status en gebruik kennisdocumenten.....	9
4.2 Aanwijsbeschikking	9
4.3 Opleveringsinspectie	9
4.4 Toezicht en handhaving.....	10
4.5 Actualisatie	10
4.6 Bezwaar	10
5 Procesbeschrijving	11
5.1 Processtappen	11
5.2 Termijnen	11
6 Uitvoering beleid	12
6.1 Kwaliteitseisen organisatie.....	12
6.2 Capaciteitsinschatting	12
6.3 Planning en uitvoering	12
Referenties:.....	12
Bijlage 1 Legitimatiebewijzen toezichthouder Veiligheidsregio Zeeland	13
Bijlage 2 Algemene bepalingen voor bedrijfsbrandweren	17

Samenvatting

De Veiligheidsregio Zeeland is verantwoordelijk voor een goede voorbereiding op de incidentbestrijding en een goede regie op de gehele veiligheidsketen. Omdat de overheidsbrandweer qua omvang, opkomsttijd en middelen niet ingericht kan zijn op alle mogelijke incidenten in de omgeving, kan het bestuur van de Veiligheidsregio op basis van artikel 31 uit de Wet veiligheidsregio's (Wvvr) een inrichting aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. Alleen bepaalde categorieën van risicovolle inrichtingen kunnen aangewezen worden, zoals BRZO-inrichtingen, vervoersgebonden inrichtingen enz. Verder dient aangetoond te worden dat de inrichting bij brand of ongeval een *'bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid'* oplevert.

Een bedrijfsbrandweer bestaat uit een organisatie van mensen en/of middelen die tot doel heeft het bestrijden van branden en ongevallen op het terrein van de inrichting. Een inrichting kan er echter ook voor kiezen om dezelfde risico's zo mogelijk te beheersen met gelijkwaardige stationaire voorzieningen. Deze voorzieningen moeten dan wel voldoende geborgd zijn in de milieuvergunning. In het laatste geval is een bedrijfsbrandweeraanwijzing vaak niet meer noodzakelijk.

De noodzaak voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt altijd beschouwd in relatie tot de al aanwezige preventieve en repressieve maatregelen binnen de inrichting. Bij de beoordeling wordt bovendien rekening gehouden met het niveau en de capaciteit van de overheidsbrandweer. Een eventueel te kort schietende basis brandweezorg mag niet d.m.v. een bedrijfsbrandweeraanwijzing gecompenseerd worden.

Artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's biedt de mogelijkheid om de verantwoordelijkheid voor bovenmaatse risicoafdekking bij de risicoveroorzaker zelf te leggen. Het sluit daarmee goed aan bij de filosofie van de *'Strategische Reis'*. Het voorliggende beleid is gebaseerd op de landelijk geaccepteerde en toegepaste methodiek en uitgangspunten uit de *'Werkwijzer bedrijfsbrandweren'*. Hierdoor wordt voldaan aan een belangrijke doelstelling, namelijk het tegengaan en voorkomen van rechtsongelijkheid tussen verschillende inrichtingen zowel binnen als buiten de Veiligheidsregio Zeeland.

In Zeeland zijn 10 inrichtingen aangewezen tot het hebben van een bedrijfsbrandweer, er zijn nog circa 5 inrichtingen aanwezig die vanwege de bedrijfsontwikkeling mogelijk op termijn in aanmerking komen voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing.

Hoofddoel van het voorliggende beleid is om voort te gaan op de ingeslagen weg van 2002 en het destijds vastgestelde beleid bij gemeenten en veiligheidsregio's te actualiseren, de bijbehorende *'Algemene bepalingen voor bedrijfsbrandweren'* en de *'Nota van Toelichting horende bij de Algemene Bepalingen'* zijn daartoe opgesteld. Vervolgens de beschikkingen uit de periode 2002 tot 2010 te evalueren en waar noodzakelijk te actualiseren.

Wanneer een inrichting is aangewezen tot het hebben van een bedrijfsbrandweer, dan heeft het bestuur van de veiligheidsregio als bevoegd gezag de verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de naleving van de bij de aanwijzing gestelde eisen. Zo nodig kan zij handhavend optreden. Voor het adequaat uitoefenen van deze bevoegdheden is er binnen de Veiligheidsregio Zeeland een apart beleidsdocument opgesteld, het *'Toezicht en Handhavingsbeleid Industriële Veiligheid'*.

Om handhavend op te kunnen treden moeten toezichthoudende ambtenaren worden benoemd. De ambtenaren in de functie van specialisten risico's en veiligheid binnen de Veiligheidsregio Zeeland worden daarvoor voorgedragen. Een notitie *'aanwijzen toezichthoudende ambtenaren inzake de Wet veiligheidsregio's'* is daartoe opgesteld.

De in de documenten beschreven werkwijze en activiteiten worden binnen Zeeland al een aantal jaren in de praktijk uitgevoerd maar dient vanwege de Wet veiligheidsregio's opnieuw te worden vastgelegd. Personele wijzigingen of aanpassingen op basis van deze notitie zijn dan ook niet te verwachten.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Per 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's van kracht geworden. Met het in werking treden van deze wet ligt de bevoegdheid tot aanwijzen van bedrijfsbrandweren bij het bestuur van de Veiligheidsregio (artikel 31). Voorheen lag deze bevoegdheid, op basis van de Brandweerwet 1985, bij het college van Burgemeester en Wethouders. Artikel 31 Wet veiligheidsregio's geeft de veiligheidsregio's de bevoegdheid om de verantwoordelijkheid voor bovenmaatse risicoafdekking bij de risicoveroorzaker (de inrichting) neer te leggen. Dit doet zij door de inrichting aan te wijzen als bedrijfsbrandweerplichtig, na aanwijzing te inspecteren op het voldoen aan de in de aanwijzing opgenomen bepalingen en indien noodzakelijk handhavend op te treden. Om op een structurele en gewaarborgde wijze uitvoering te geven aan de taken die de Wet veiligheidsregio's benoemd, zijn de voorliggende documenten opgesteld.

1.2 Doelstellingen beleid

Het beleid en de daarmee samenhangende onderdelen: handhavingsbeleid, aanwijzen toezichthouders, oefenbeleid enz. vloeit rechtstreeks voort uit de Wet Veiligheidsregio's.

Hoofddoel van het voorliggende beleid is om voort te gaan op de ingeslagen weg van 2002 en het destijds vastgestelde beleid bij de gemeenten en de veiligheidsregio Zeeland te actualiseren. Vervolgens de aanwijsbeschikkingen uit de periode 2002 tot 2010 te evalueren en waar noodzakelijk te actualiseren.

Het onderhavige aanwijs en handhavingsbeleid is gebaseerd op de landelijk geaccepteerde methodiek zoals die is beschreven in de *'Werkwijzer Bedrijfsbrandweren'*. Hierdoor wordt voldaan aan een andere belangrijke doelstelling, namelijk het tegengaan en voorkomen van rechtsongelijkheid tussen verschillende inrichtingen binnen Nederland.

Het beleid geldt voor onbepaalde duur en kan tussentijds herzien worden.

1.3 Algemene bepalingen

Tegelijk met het *'Aanwijsbeleid bedrijfsbrandweer'* zullen de *'Algemene bepalingen voor bedrijfsbrandweren'* (bijlage 2) en de *'Nota van toelichting horende bij de algemene bepalingen'* (bijlage 3) worden vastgesteld. Deze bepalingen beschrijven de regels waaraan de inrichtingen dienen te voldoen die een aanwijzing inzake de bedrijfsbrandweer krijgen. In de algemene bepalingen staan definities die worden gehanteerd door de Veiligheidsregio Zeeland. Deze definities vormen het algemene deel van het beleid en gelden voor alle inrichtingen. Alle afwijkingen / uitzonderingen binnen een inrichting zullen apart worden opgenomen in een aanwijsbeschikking.

2 Wettelijk kader

2.1 Wet veiligheidsregio's

Op grond van Artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) kan het bestuur van de veiligheidsregio een inrichting aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. Dit kan zij doen wanneer uit het ingediende bedrijfsbrandweerrapport blijkt dat de inrichting een *'bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid'*: *Er is sprake van een bijzonder gevaar indien als gevolg van geloofwaardige incidentscenario's binnen de inrichting, een schade in de omgeving van de inrichting kan ontstaan die beduidend groter is dan de schade die optreedt door mogelijke ongevallen in de betrokken omgeving zelf en waarop de overheidsbrandweer is berekend.*

Bijzondere gevaren voor de openbare veiligheid zijn in ieder geval:

- Mogelijk persoonlijk letsel buiten de inrichting, gewonden, doden (acute persoonlijke schade);
- Mogelijk directe materiële schade buiten de inrichting, beschadiging aan gebouwen en dergelijke;
- Escalatie (domino) effecten van de brand of het ongeval binnen de inrichting bij niet tijdig ingrijpen.

Bij de beoordeling van *bijzonder gevaar* voor de openbare veiligheid dient tevens nagegaan te worden of er sprake is van een situatie waarbij het risico uitstijgt boven het risico waarop de overheidsbrandweer normaal gesproken is voorbereid. Het bestuur van de veiligheidsregio mag in een aanwijzingstraject namelijk niet een eventueel tekortschietend basiszorgniveau compenseren in de uitvoering van het aanwijzingsbeleid.

2.2 Besluit veiligheidsregio's

Aan de bevoegdheid tot aanwijzing zijn beperkingen verbonden. Op grond van artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) komen alleen de volgende categorieën van inrichtingen voor een aanwijzing in aanmerking:

1. inrichtingen als bedoeld in artikel 4 van het Besluit risico's zware ongevallen 1999;
2. inrichtingen met installaties waarop hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Arbeidsomstandighedenbesluit van toepassing is voor zover het betreft:
 - a. inrichtingen die geheel of nagenoeg geheel zijn bestemd voor de opslag in verband met vervoer van in die afdeling genoemde stoffen, al dan niet in combinatie met andere stoffen en producten;
 - b. spoorwegemplacementen voor zover zij geen onderdeel zijn van een inrichting waarop artikel 4 van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is, en
3. inrichtingen, bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet, met uitzondering van de inrichtingen waarop artikel 44 van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen van toepassing is.

Binnen de Veiligheidsregio Zeeland betreft dit de volgende inrichtingen :

- VR-plichtige inrichtingen (9);
- Kerncentrale (1)

Mogelijk dat er op termijn nog een 5-tal inrichtingen aangewezen moeten worden, dit afhankelijk van de ontwikkelingen bij die inrichtingen en de toepassing van de Wet Veiligheidsregio's.

- PBZO-plichtige inrichtingen (1: vanwege uitbreiding Cargill/Nedalco);
- Spoorwegemplacementen (1: uniformiteit in Nederland, emplacement Sloe, nu veel in de Wabo vergunning opgenomen);
- Vervoersgebonden ARI&E inrichtingen (2: vanwege toekomstige uitbreiding Bertschi Terneuzen en Verbrugge terminals Vlissingen)).

2.3 Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)

Het BRZO 1999 en de bijbehorende besluiten vinden hun oorsprong in vier verschillende wetten: de Wet milieubeheer (Wm), de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet), de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo) en de Brandweerwet 1985 (beide laatste nu Wet veiligheidsregio's). Het BRZO is dus een voorbeeld van coördinatiewetgeving. Het BRZO stelt eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland ten aanzien van de preventie en de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Daarnaast wordt in het BRZO de wijze waarop de overheid daarop moet toezien geregeld. Provincies en gemeenten spelen hier als coördinerend bevoegd gezag. Wabo een centrale rol. Zij kunnen eisen opnemen en vastleggen in bijvoorbeeld een milieu of gebruiksvergunning.

Om te zien of ondernemers de eisen uit het BRZO naleven, worden er integrale inspecties verricht. Bij een degelijke inspectie richten inspecteurs van verschillende diensten – provincies en gemeenten, de Arbeidsinspectie en de brandweer – zich op één en hetzelfde object van toezicht. Zij doen dit met verschillende achtergronden en deels verschillende doelen.

Naast deze inspecties worden er door de Veiligheidsregio zogenaamde praktijkinspecties uitgevoerd waarbij de beschreven scenario's 'live' worden nagespeeld waarbij getoetst wordt of de aanwezige middelen daadwerkelijk functioneren en doen wat er van verwacht wordt. Deze inspecties hebben in de periode 2005 tot heden veel rendement opgeleverd.

Op 16 januari 2009 is door de Raad van Regionaal Commandanten van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampbestrijding (NVBR) een landelijke gemeenschappelijke visie en agenda voor de toekomst vastgesteld. Deze visie 'Risico's beheersen, mens en omgeving beschermen', schetst de gemeenschappelijke visie en de bijbehorende uitvoeringsagenda van de Nederlandse Brandweer BRZO regio's in de nabije toekomst (2009 – 2011).

Nederland is verdeeld in vier virtuele Brandweer BRZO-samenwerkingsverbanden, te weten de 'kernregio's'. Kernregio Noord bestaat uit de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, kernregio West bestaat de provincies Noord en Zuid Holland, kernregio Midden-Oost bestaat de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht en Flevoland en kernregio Zuid zijn de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.

De Brandweer BRZO-regio's hebben onderling collegiaal afgesproken binnen dezelfde grenzen de primaire samenwerking op te zoeken. Het Landelijk Expertise Centrum BRZO ondersteunt door landelijke regie en afstemming. BRZO Momenteel wordt onderzocht in hoeverre, omwille van garantie van kwaliteit zoals bovenstaand beschreven, samenwerkingsintenties (moeten) worden vastgelegd. Dit laatste ook vanwege de organisatiewijzigingen bij de inspectiepartners: de RUD vorming en de wijzigingen bij de arbeidsinspectie.

Voor de vier Regio's wordt momenteel een nieuw gezamenlijk Bestuurlijk Inspectieprogramma opgesteld. Dit inspectieprogramma is in grote mate uniform, daarnaast is de ontwikkeling van het programma Vernieuwend Toezicht hierin opgenomen.

3 Wanneer een bedrijfsbrandweer?

3.1 Instrumentarium voor risicoafdekking

Inrichtingen die een bovenmatig risico veroorzaken worden middels verschillende wettelijke instrumenten voorzien van een vastgesteld veiligheidsniveau:

1e instrument: bouwvergunning.

De bouwvergunning is benodigd voor nieuwbouw en aanpassingen aan bestaande bouw. Op basis van lokale afspraken kan de brandweer adviseur zijn aan de gemeente bij het verlenen van bouwvergunningen.

2e instrument: Wabo vergunning.

In de Wabo vergunning kunnen eisen worden opgenomen met betrekking tot brandpreventieve voorzieningen en blussystemen. De veiligheidsregio is wettelijk adviseur bij vergunningverlening in het kader van inrichtingen die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) vallen. Ook BRZO-inrichtingen vallen onder het Bevi.

3e instrument: bedrijfsbrandweeraanwijzing.

Dit instrument is door het bestuur van de veiligheidsregio specifiek te gebruiken om het nog aanwezige restrisico binnen de inrichtingen af te dekken. Deze bedrijfsbrandweer wordt dan ook gezien als de laatste mogelijke "Line Of Defence" om effecten bij incidenten binnen de inrichting te houden.

3.2 Bedrijfsbrandweer versus overheidsbrandweer

De overheidsbrandweer kan qua omvang, opkomsttijd en middelen niet ingericht zijn op alle mogelijke incidenten binnen de regio. Elke veiligheidsregio maakt daarom op basis van de risico's en beschikbare middelen de keuze aan welk basiszorgniveau zij voldoet. Door middel van een bedrijfsbrandweeraanwijzing kan het bestuur van de veiligheidsregio een deel van de repressie brandweertaak organiseren bij risicovolle inrichtingen. Een bedrijfsbrandweer zorgt voor de inzet van deskundig en adequaat uitgerust personeel met kennis van de installaties en de aanwezige stoffen. Daarnaast is de bedrijfsbrandweer aanzienlijk sneller op de plaats van het incident dan de overheidsbrandweer, waardoor de kans op escalatie aanzienlijk wordt verkleind.

3.3 Bedrijfsbrandweer versus rampenbestrijding

Net zoals de overheid zich niet kan voorbereiden op een snelle inzet op alle mogelijke incidenten op alle locaties, zo hoeft ook de bedrijfsbrandweer niet op alle mogelijke scenario's die kunnen ontstaan te zijn voorbereid. Het Besluit veiligheidsregio's hanteert een drietal criteria voor de scenario's waarop een bedrijfsbrandweer zich dient voor te bereiden.

Dit zijn scenario's:

1. Die gegeven de aard van een installatie of de inrichting, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als reëel en typerend worden geacht;
2. Waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de inrichting kan ontstaan;
3. Waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen.

Scenario's die aan deze criteria voldoen worden de *geloofwaardige bedrijfsbrandweer scenario's* genoemd. De geloofwaardige scenario's die bepalend zijn voor de omvang (aantal functionarissen) en uitrusting (voertuigen, bluswatercapaciteit etc.) van de bedrijfsbrandweer zijn de *maatgevende scenario's*. Al deze scenario's dienen door de bedrijfsbrandweerorganisatie te kunnen worden beheerst.

De scenario's die weliswaar bedenikbaar zijn, maar niet meer zijn te bestrijden of waarvan de kans op ontstaan vrijwel nihil is, worden rampenbestrijdingsscenario's genoemd. De primaire verantwoordelijkheid voor de rampenbestrijding ligt bij de overheid. Op grond van de verplichtingen in de Wabo kan de inrichting echter wel verplicht worden om ervoor te zorgen dat de benodigde materiële component beschikbaar is voor het bestrijden van het scenario.

3.4 Bedrijfsbrandweer versus stationaire voorzieningen

Een inrichting kan er voor kiezen de bedrijfsbrandweerscenario's zo veel als mogelijk te beheersen met behulp van stationaire (automatische) voorzieningen. Dit kan de omvang van een bedrijfsbrandweerorganisatie beperken of zelfs tot 0 reduceren. Het bedrijf zal in dat geval gelijkwaardigheid moeten aantonen met een bedrijfsbrandweerinzet. Een aanwijzing die alleen betrekking heeft op middelen, is echter geen bedrijfsbrandweeraanwijzing zoals bedoeld in de Wet veiligheidsregio's. De benodigde voorzieningen zullen in dat geval in de Wabo vergunning van de inrichting voorgeschreven moeten worden. De Veiligheidsregio zal hiervoor het Bevoegd gezag Wabo (dringend) adviseren de Wabo vergunning ambtshalve aan te passen.

In stand houden voorzieningen

De Veiligheidsregio kan niet zélf handhaven op verplichtingen uit de Wabo vergunning. Bij constatering van achterblijvende inspanningen door de inrichting wordt daarom het bevoegd gezag Wabo geadviseerd, dan wel verzocht, om handhavend op te treden. Eventueel kan besloten worden om alsnog over te gaan tot bedrijfsbrandweeraanwijzing.

3.5 Resultaat aanwijstraject

De beoordeling of een bedrijf aangewezen wordt voor het hebben van een bedrijfsbrandweer vindt plaats aan de hand van een door de inrichting in te dienen bedrijfsbrandweerrapport. Op basis van het resultaat van de beoordeling kunnen de volgende vervolgstappen gezet worden:

Geén aanwijzing.

Wanneer uit het rapport blijkt dat de inrichting geen '*bijzonder gevaar*' oplevert, vindt er geen aanwijzing plaats. Er vindt evenmin een aanwijzing plaats als de inrichting weliswaar een *bijzonder gevaar* vormt, maar al voldoende voorzieningen heeft getroffen om de risico's te beheersen. Uitgangspunt is dat deze voorzieningen voldoende zijn geborgd in de Wabo vergunning.

Wijzigen van voorschriften in Wabo-vergunning.

Wanneer blijkt dat de inrichting wél een '*bijzonder gevaar*' oplevert voor de omgeving, maar de geloofwaardige bedrijfsbrandweerscenario's beheerst kunnen worden met gelijkwaardige stationaire voorzieningen, dan worden in overleg met het Bevoegd Gezag Wabo, de voorschriften in de omgevingsvergunning aangepast.

Wél een aanwijzing.

Vormt de inrichting bij brand of ongeval wél een *bijzonder gevaar* voor de openbare veiligheid, en is de overheidsbrandweer hierop onvoldoende ingericht, dan volgt aanwijzing tot bedrijfsbrandweerplichtige inrichting.

4 Beleiduitgangspunten

4.1 Status en gebruik kennisdocumenten

In opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is er door het Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO een “*Werkwijzer Bedrijfsbrandweren*” ontwikkeld. De werkwijzer biedt onder andere informatie over de inhoud van een bedrijfsbrandweerrapport, uitgangspunten bij het uitwerken van scenario’s en uitgangspunten t.a.v. de geoefendheid en opleiding van bedrijfsbrandweerpersoneel.

Bij uitvoering van het onderhavige beleid zijn de in de Werkwijzer Bedrijfsbrandweren gehanteerde uitgangspunten in principe leidend. Aangezien het aanwijzen van bedrijfsbrandweren echter maatwerk is, staat het de uitvoerders van het onderhavige beleid vrij om, indien dat gewenst dan wel noodzakelijk geacht wordt, gemotiveerd af te wijken van de in het kennisdocument aanwezige voorbeelden.

Bij het beoordelen van het ingediende bedrijfsbrandweerrapport en het opstellen van een (concept)beschikking wordt gebruik gemaakt van een specifieke checklijst (benoemd in de werkwijzer bedrijfsbrandweren), tevens wordt gebruik gemaakt van het ‘*BRZO Scenarioboek*’ (hierin worden de mogelijke incidentscenario’s voor bijna alle typen bedrijven beschreven) en het boek ‘*Mobiele & Stationaire Blusinstallaties*’. Voor de handhaving is eveneens landelijk een model handhavingsbeleid ontwikkeld, de betrokken Veiligheidsregio’s waarvan Zeeland er één is nemen de hoofdpunten uit dit beleid over om de uniformiteit te waarborgen. De genoemde publicaties zijn via www.nifv.nl voor iedereen beschikbaar.

4.2 Aanwijsbeschikking

Model aanwijsbeschikking

Voor trajecten die worden afgerond met een aanwijsbeschikking is in de Werkwijzer Bedrijfsbrandweren een voorbeeld opgenomen van een aanwijsbeschikking. Bijlage 1 van het onderhavige beleid bevat een set met Algemene Bepalingen die op elke aanwijsbeschikking van toepassing kan zijn. Belangrijk is dat deze bepalingen niet worden gebruikt als “neutrale” set algemene voorwaarden die standaard bij elke aanwijzing worden gevoegd. Ook bij het gebruik van Algemene Bepalingen dient beoordeeld te zijn dat elk van de bepalingen van toepassing is op het concreet aan te wijzen bedrijf. Een beschikking is maatwerk en benoemt specifiek de sterkte van de vereiste bedrijfsbrandweer in mensen en middelen gerelateerd aan de bedrijfsscenario’s.

Gefaseerde aanwijsbeschikking

Dit type beschikking heeft een in twee of meer fasen opgesplitste eis met betrekking tot de personele en materiële component van de operationele basissterkte. De gefaseerde beschikking biedt de mogelijkheid om een inrichting tijdelijk een hogere aanwijzing te geven totdat aan bepaalde voorwaarden (b.v. vrijwillige investeringen in stationaire preventieve voorzieningen) wordt voldaan die een lagere operationele basissterkte tot gevolg hebben. Nadat een inrichting aantoonbaar aan de voorwaarden heeft voldaan, wordt middels een officieel schrijven aan de inrichting medegedeeld dat de eerstvolgende fase van de beschikking van toepassing is. De maximale looptijd van een dergelijke aanwijsbeschikking is twee jaar.

4.3 Opleveringsinspectie

De opleveringsinspectie is bedoeld om de formele overgang te markeren van het aanwijzen van een bedrijfsbrandweer naar de toezichtsfase. Deze inspectie heeft niet primair tot doel om over te gaan tot handhavende stappen, maar om gezamenlijk met de inrichting te komen tot een eensluidende interpretatie van de voorschriften (Algemene Bepalingen). Bij constatering van tekortkomingen zal de inrichting daarom meestal in de gelegenheid gesteld worden om een verbetertraject in een plan van aanpak op te nemen, zodat binnen een gezamenlijk overeengekomen termijn alsnog voldaan wordt aan de verplichtingen. Mocht echter blijken dat een bedrijf in gebreke blijft ten aanzien van de aanwijsbeschikking (het bedrijf beschikt niet over een bedrijfsbrandweer) dan zal een zwaarder handhavingstraject ingezet worden. Het is van belang dat de opsteller van de beschikking samen met

de toezichthouder de opleveringsinspectie uitvoert bij de inrichting. Bij deze inspectie worden alle voorwaarden besproken.

4.4 Toezicht en handhaving

Een inrichting die is aangewezen tot het hebben van een bedrijfsbrandweer, dient te voldoen aan de eisen inzake personeel en materieel die in de aanwijzing zijn gesteld. Het bestuur van de veiligheidsregio heeft als bevoegd gezag de verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de naleving van de bij de aanwijzing gestelde eisen en zo nodig handhavend op te treden. Het bevoegd gezag kan in die gevallen bestuursrechtelijke sancties opleggen en aansturen op strafrechtelijke afhandeling. Voor het adequaat uitoefenen van deze bevoegdheden is er binnen de Veiligheidsregio Zeeland een apart beleidsdocument opgesteld. Het '*Handhavingsbeleid Industriële Veiligheid*' biedt de basis voor het maken van transparante keuzes en het stellen van prioriteiten zodat de uitvoering van de handhavingstaak voor het bestuursorgaan, handhavers en bedrijfsleven helder is.

4.5 Actualisatie

Periodieke toetsing

Als er na het doorlopen van een aanwijstraject eenmaal een besluit is genomen, zoals beschreven in paragraaf 3.5, dan is dit besluit in principe van kracht voor onbepaalde tijd. Periodiek wordt per inrichting getoetst of een actualisatie noodzakelijk is (bij een Brzo inspectie of een specifieke bedrijfsbrandweersinspectie). Een actualisatie kan nodig zijn wanneer er significante wijzigingen in de omgeving van de inrichting hebben plaatsgevonden of wanneer er een nieuw gevaar binnen de inrichting zelf is bijgekomen. Het bestuur van een veiligheidsregio heeft de vrijheid, niet de verplichting om een nieuwe aanwijzingsprocedure te starten.

Controles

Het is tevens belangrijk om te handelen wanneer uit ervaringen of controles blijkt dat:

- De situatie bij een inrichting significant afwijkt van de in het bedrijfsbrandweerrapport of Wabo-vergunning beschreven situatie en dat de bestaande aanwijzing of Wabo-vergunning niet meer toereikend is om de risico's te beheersen.
- Een bestaande bestrijdingstechniek die in beschikkingen of Wm-vergunning is opgenomen maar onverantwoord is en/of niet het gewenste effect zal kunnen realiseren.
- De situatie bij een bedrijf significant afwijkt van de in het bedrijfsbrandweerrapport beschreven situatie en dat het vermoeden bestaat dat de inrichting hierdoor niet meer in aanmerking komt voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing.

4.6 Bezwaar

Een besluit van het bestuur van de veiligheidsregio om een bedrijf aan of af te wijzen is een besluit waartegen bezwaar gemaakt kan worden. Bezwaar dient binnen 6 weken gemaakt te worden bij het bestuur van de veiligheidsregio. Een bezwaar dient in essentie om het bestuur in staat te stellen de primaire beslissing te kunnen heroverwegen, op basis van ingediende bezwaargronden. Tegen een nieuw besluit van het bestuur kan beroep worden aangetekend bij de rechtbank. Tegen een uitspraak van de rechtbank kan hoger beroep worden aangetekend bij de Raad van State.

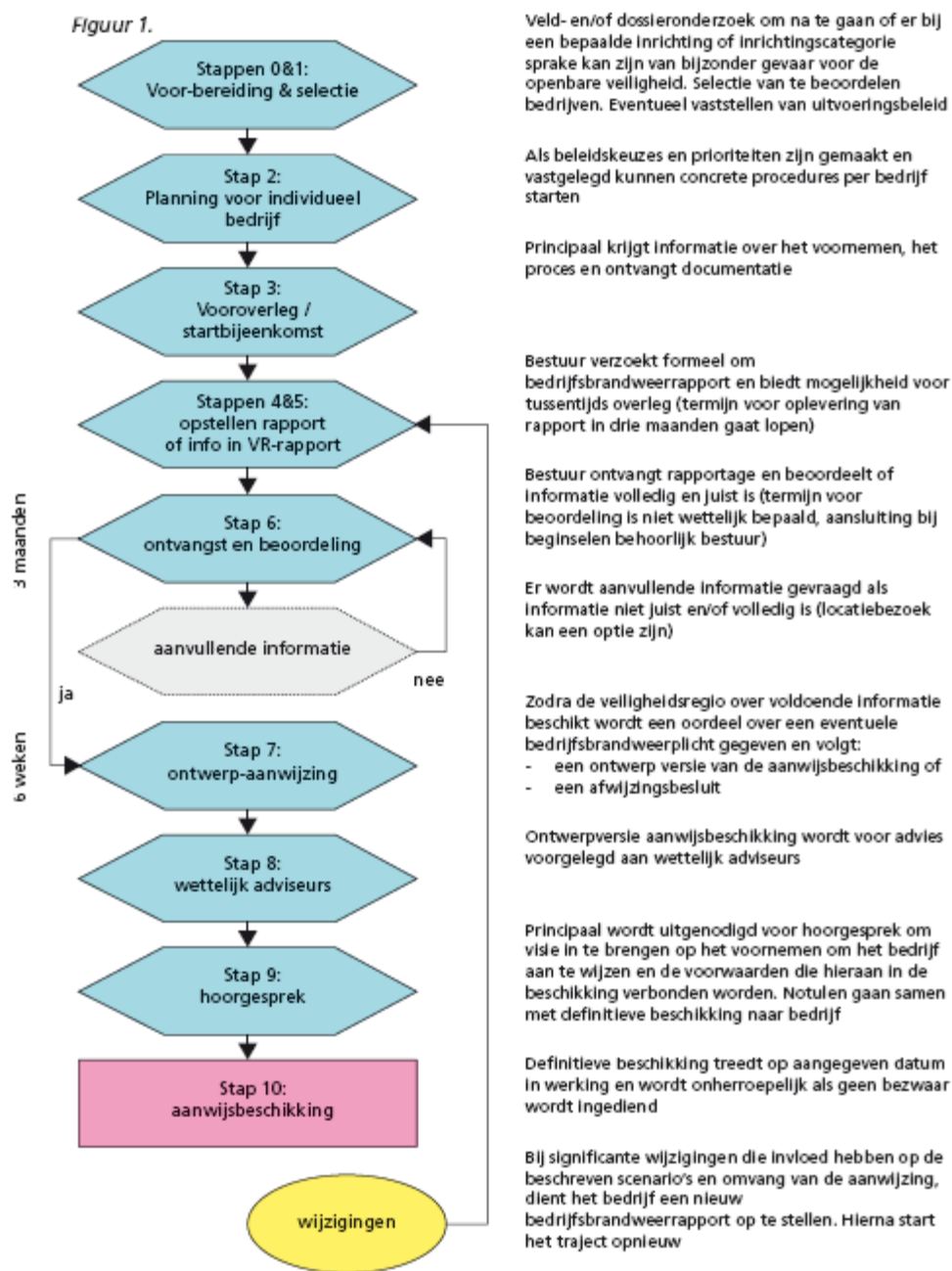
Het aantekenen van bezwaar, beroep of hoger beroep heeft geen schorsende werking op de uitvoering van een aanwijzing. Dat houdt in dat een bedrijf onverkort aan de eisen van het aanwijzingsbesluit dient te voldoen. Als het voor een bedrijf belangrijk is om uitvoering van de aanwijzing gedurende de hoofdprocedure op te schorten, dient een voorlopige voorziening gevraagd te worden bij de president van de rechtbank. Het vragen van een voorlopige voorziening kan in elk van de drie fasen worden gedaan.

Trajecten van bezwaar en (hoger) beroep wordt in het onderhavige beleidstuk niet verder uitgewerkt omdat de processtappen, termijnen en adressanten voorgeschreven zijn in de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb). In de *Werkwijzer Bedrijfsbrandweren* is een checklist opgenomen die mede gebruikt zal worden om te controleren of in het basistraject en de juridische procedures de juiste stappen zijn gezet.

5 Procesbeschrijving

5.1 Processtappen

Het proces van bedrijfsbrandweeraanwijzing is vastgelegd in het interne kwaliteitssysteem van de Veiligheidsregio Zeeland. Hieronder is het proces weergegeven. Voor elke procedurestap zijn informatiedocumenten of standaarden ontwikkeld.

5.2 Termijnen

Bij het doorlopen van een aanwijstraject worden de volgende termijnen gehanteerd: deze termijnen en de daarbij te volgen werkwijze zijn procedureel vastgelegd (procedure aanwijzing bedrijfsbrandweer van de VRZ)

6 Uitvoering beleid

6.1 Kwaliteitseisen organisatie

Opleidingsniveau

Conform de 'Werkwijzer Bedrijfsbrandweren' dient een uitvoerder (beoordelaar, toezichthouder) van het beleid bedrijfsbrandweren in principe aan de volgende criteria te voldoen:

- Technisch georiënteerde HBO-opleiding (bijv. chemische technologie of werktuigbouwkunde) teneinde de technische procesvoering te kunnen begrijpen; Vervolgopleidingen procesveiligheid, incidentonderzoek;
- Opleiding/training in managementsystemen en organisatiekunde ten einde organisatorische bedrijfsprocessen gericht op VBS te kunnen begrijpen;
- Voldoende kennis van technische processen (productie en opslag) en procesbeveiliging (preventie en effectbeheersing); bedrijfstechische achtergrond;
- Inzicht in aspecten van risicomanagement, risicomanagement-instrumenten en veiligheidsbeheerssystemen (VBS); NIM opleiding, Inspectieleider opleiding;
- Kennis van en ervaring met het auditten van installatie, veiligheidsrapport, VBS, preventiebeleid zware ongevallen (voor de toezichthouder en bij een bedrijf vallend onder de ARIE regeling of het BRZO).

Continuïteit, kennis en ervaring (kritieke massa)

Conform de 'Werkwijzer Bedrijfsbrandweren' dient de organisatie bij voorkeur te beschikken over minimaal twee deskundige medewerkers die elk ten minste twee jaar ervaring hebben in het afgeven van aanwijsbeschikkingen of het uitvoeren van inspecties en kennis hebben van de Awb. In de rol van inspecteur moet de medewerker ten minste vier volledige inspecties per jaar (Brzo/artikel 31) verrichten op organisatorische en technische aspecten. Een volledige inspectie omvat minimaal één dag on site, afhankelijk van de complexiteit van de aanwijsbeschikking.

6.2 Capaciteitsinschatting

Er is een inschatting gemaakt van de uren die nodig zijn voor het doorlopen van een aanwijstraject. Deze inschatting is gebaseerd op ervaringen met deze trajecten in het verleden. Ondanks de deels nog uit te voeren en deels reeds uitgevoerde inventarisatie is het natuurlijk altijd mogelijk dat een aanwijstraject meer of minder tijd zal vergen dan de tijd die voor de betreffende categorie staat.

6.3 Planning en uitvoering

Planning

Om uitvoering te geven aan dit beleid wordt jaarlijks een planning opgesteld met als titel 'Uitvoeringsplan aanwijzen bedrijfsbrandweren'. In de planning wordt rekening gehouden met de te boeken veiligheidswinst.

- Inrichtingen waarvoor een grote urgentie bestaat om maatregelen te treffen kunnen adequaat worden aangeschreven;
- Termijnen voor actualisatie van het Veiligheidsrapport (*bedrijfsbrandweerrapport maakt hier onderdeel van uit*) worden gehanteerd voor de actualisatie en de evaluatie van de aanwijzingen bedrijfsbrandweer.

Referenties:

- Brandweer BRZO. *Risico's beheersen, Mens en omgeving beschermen. Gemeenschappelijke visie en agenda voor de toekomst*. Brandweer BRZO, januari 2009.
- Brandweer BRZO folder. *De brandweer en industriële veiligheid. Risico's beheersen, Mens en omgeving beschermen*. Brandweer BRZO, januari 2009.
- Brandweer BRZO. *Werkwijzer bedrijfsbrandweren*. Landelijk expertisecentrum voor brandweer en BRZO (LEC) 2010
- Brandweer Brzo *Handhavingsbeleid Industriële Veiligheid*, LEC 2010.
- Brandweer BRZO *Scenarioboek bedrijfsbrandweren*, LEC 2010.

Bijlage 1 Legitimatiebewijzen toezichthouder Veiligheidsregio Zeeland

De legitimatie van brandweermedewerkers is op de volgende wettelijke gronden verplicht:

- Algemene wet bestuursrecht, art 5.12 regelt de informatie die een legitimatiebewijs van een toezichthouder dient te bevatten.
- Voor het aantoonbaar in dienst zijn van de VRZ en het uit mogen oefenen van een operationele functie. Leidinggevend binnen de VRZ hebben altijd een bewijs bij zich dat ze bij de VRZ werken. Dat is een kaart met naam, (operationele) functie en pasfoto. Er kan altijd gevraagd worden naar dit bewijs om te controleren of men met een officiële vertegenwoordiger te maken heeft.

Brandweerlegitimatie

Voor de legitimatie van brandweerfunctionarissen is een format verplicht in de lijn van de landelijke huisstijl. Dit legitimatiebewijs bevat dus een beperkte hoeveelheid informatie en heeft in deze vorm geen enkele juridische waarde.

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dient een *toezichthouder* zich bij de uitoefening van zijn taak te kunnen legitimeren. De Awb stelt middels art 5:12 zwaardere eisen aan een legitimatiebewijs middels de 'Regeling model legitimatiebewijs toezichthouders Awb'. Het legitimatiebewijs van een toezichthouder dient te bevatten:

- a) de naam, hoedanigheid en handtekening van de toezichthouder;
- b) een foto van de toezichthouder (een pasfoto die een duidelijk en goed gelijkend beeld van de toezichthouder toont)
- c) de naam, het correspondentieadres en het telefoonnummer van het bestuursorgaan of het onderdeel daarvan, waarvoor de toezichthouder werkzaam is;
- d) de naam en handtekening van degene, die het bewijs namens het bestuursorgaan heeft afgegeven;
- e) een omschrijving van de wettelijke voorschriften, met het toezicht waarop de toezichthouder is belast;
- f) de datum van afgifte van het legitimatiebewijs.
- g) logo of beeldmerk van het bestuursorgaan of het onderdeel daarvan, waarvoor de toezichthouder werkzaam is.

Op het legitimatiebewijs worden vermeld: 'Legitimatiebewijs en toezichthouder als bedoeld in afdeling 5.11 van de Algemene wet bestuursrecht'. Er worden legitimatiebewijzen gemaakt voor operationele functionarissen en toezichthouders. De legitimatiebewijzen voor operationele functionarissen zullen nu en in de toekomst beheerd en verstrekt worden door de afdeling Brandweer.

De voorzijde van de legitimatiebewijzen zal voor alle functionarissen hetzelfde zijn. Op de achterzijde zal voor alle functionarissen het adres vermeld worden. Voor de toezichthouders zullen daar de vereiste wetsartikelen, naam en handtekeningen worden toegevoegd.

Gegevens Operationele functionarissen:

De personele gegevens (voorletters, tussenvoegsel, achternaam, personeelsnummer) worden verstrekt door P&O. De pasfoto op het extranet ('Wie is wie') zal gebruikt worden voor de pasjes (eisen: in uniform en recht in de camera kijkend). Indien geen goede pasfoto op extranet, dan zal er geen legitimatiebewijs gemaakt worden.

Toezichthouders:

De afdeling Risicobeheersing van de Brandweer zal de benodigde gegevens opvragen bij de operationeel managers. Belangrijk is dat de teamleider Risicobeheersing zelf aangeeft wie bevoegd is om de pas af te geven en daarvoor de handtekening te plaatsen. De legitimatiebewijzen zullen zodanig gemaakt worden dat iedere functionaris zelf de eigen handtekening met een speciale pen kan toevoegen.

Versie operationele functionarissen:

 Veiligheidsregio Zeeland BRANDWEER foto <Naam> <Functie> <personeelsnummer>	Veiligheidsregio Zeeland, Postbus 8016, 4330EA Middelburg, tel. 0118-421100
---	---

Versie toezichthouders:

 Veiligheidsregio Zeeland BRANDWEER foto <Naam> <Functie> <personeelsnummer>	Toezichthouder als bedoeld in artikel 5.11 van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 5.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en artikel 149 van de Gemeentewet. Handtekening houder: <.....> Afgegeven door: <.....> Functie: <.....> Handtekening: <.....> Datum afgifte <.....> Veiligheidsregio Zeeland, Postbus 8016, 4330EA Middelburg, tel. 0118-421100
--	---

Productie

Het drukken van de legitimatiebewijzen nu en in de toekomst gebeurt door de afdeling bedrijfsvoering. De gegevens voor het drukken zullen aan de afdeling bedrijfsvoering worden aangeleverd in de vereiste template.

Bij de verstrekking van legitimatiebewijzen zullen de volgende toezichthouders een bewijs van de VRZ ontvangen:

- Specialisten risico's en veiligheid - Industriële Veiligheid
- Specialisten risico's en veiligheid - Externe Veiligheid
- Specialisten risico's en veiligheid - Proactie
- Specialisten risico's en veiligheid - Preventie
- Specialist brandpreventie
- Specialist brandonderzoek

De legitimatie is algemeen geldend qua tekst om te zorgen dat passen niet steeds vernieuwd hoeven te worden bij wisselende (operationele) functies.

Belangrijk is het toezichthoudersbesluit van College(s) van B&W en/of Algemeen Bestuur VRZ dat hieraan ten grondslag ligt en dat de toezichthouder altijd bij zich dient te hebben. Hierin wordt vermeld welke functies binnen de organisatie zijn aangewezen als toezichthouder en op welke wetgeving de toezichthouders zijn aangewezen. Dit verschilt per cluster en mogelijk per gemeente binnen een cluster. Op deze wijze is het mogelijk dat toezichthouders niet 4 maar slechts één legitimatiebewijs bij zich hoeven te dragen.

Relevante artikelen Algemene wet bestuursrecht

Titel 5.2. Toezicht op de naleving

Artikel 5:11

Onder toezichthouder wordt verstaan: een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.

Artikel 5:12

1. Bij de uitoefening van zijn taak draagt een toezichthouder een legitimatiebewijs bij zich, dat is uitgegeven door het bestuursorgaan onder verantwoordelijkheid waarvan de toezichthouder werkzaam is.
2. Een toezichthouder toont zijn legitimatiebewijs desgevraagd aanstonds.
3. Het legitimatiebewijs bevat een foto van de toezichthouder en vermeldt in ieder geval diens naam en hoedanigheid. Het model van het legitimatiebewijs wordt vastgesteld bij regeling van Onze Minister van Justitie.

Artikel 5:13

Een toezichthouder maakt van zijn bevoegdheden slechts gebruik voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van zijn taak nodig is.

Artikel 5:14

Bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan dat de toezichthouder als zodanig aanwijst, kunnen de aan de toezichthouder toekomende bevoegdheden worden beperkt.

Artikel 5:15

1. Een toezichthouder is bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, elke plaats te betreden met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner.
2. Zo nodig verschaft hij zich toegang met behulp van de sterke arm.
3. Hij is bevoegd zich te doen vergezellen door personen die daartoe door hem zijn aangewezen.

Artikel 5:16

Een toezichthouder is bevoegd inlichtingen te vorderen.

Artikel 5:16a

Een toezichthouder is bevoegd van personen inzage te vorderen van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

Artikel 5:17

1. Een toezichthouder is bevoegd inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden.
2. Hij is bevoegd van de gegevens en bescheiden kopieën te maken.
3. Indien het maken van kopieën niet ter plaatse kan geschieden, is hij bevoegd de gegevens en bescheiden voor dat doel voor korte tijd mee te nemen tegen een door hem af te geven schriftelijk bewijs.

Artikel 5:18

1. Een toezichthouder is bevoegd zaken te onderzoeken, aan opneming te onderwerpen en daarvan monsters te nemen.
2. Hij is bevoegd daartoe verpakkingen te openen.
3. De toezichthouder neemt op verzoek van de belanghebbende indien mogelijk een tweede monster, tenzij bij of krachtens wettelijk voorschrift anders is bepaald.

4. Indien het onderzoek, de opneming of de monsterneming niet ter plaatse kan geschieden, is hij bevoegd de zaken voor dat doel voor korte tijd mee te nemen tegen een door hem af te geven schriftelijk bewijs.
5. De genomen monsters worden voor zover mogelijk teruggegeven.
6. De belanghebbende wordt op zijn verzoek zo spoedig mogelijk in kennis gesteld van de resultaten van het onderzoek, de opneming of de monsterneming.

Artikel 5:19

1. Een toezichthouder is bevoegd vervoermiddelen te onderzoeken met betrekking waartoe hij een toezichthoudende taak heeft.
2. Hij is bevoegd vervoermiddelen waarmee naar zijn redelijk oordeel zaken worden vervoerd met betrekking waartoe hij een toezichthoudende taak heeft, op hun lading te onderzoeken.
3. Hij is bevoegd van de bestuurder van een vervoermiddel inzage te vorderen van de wettelijk voorgeschreven bescheiden met betrekking waartoe hij een toezichthoudende taak heeft.
4. Hij is bevoegd met het oog op de uitoefening van deze bevoegdheden van de bestuurder van een voertuig of van de schipper van een vaartuig te vorderen dat deze zijn vervoermiddel stilhoudt en naar een door hem aangewezen plaats overbrengt.
5. Bij regeling van Onze Minister van Justitie wordt bepaald op welke wijze de vordering tot stilhouden wordt gedaan.

Artikel 5:20

1. Een ieder is verplicht aan een toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.
2. Zij die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift verplicht zijn tot geheimhouding, kunnen het verlenen van medewerking weigeren, voor zover dit uit hun geheimhoudingsplicht voortvloeit.

Bijlage 2 Algemene bepalingen voor bedrijfsbrandweren

vallend onder artikel 31 Wet veiligheidsregio's, juncto hoofdstuk 7 Besluit veiligheidsregio's.

1. Werkingssfeer en termijnen

Het bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland is bevoegd tot het geven van aanwijzingen krachtens artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's 2010 (Staatsblad 11 februari 2010, nr. 145). Deze aanwijsbeschikkingen gelden voor onbepaalde tijd. Het bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland kan in de volgende gevallen besluiten tot het intrekken of wijzigen van de aanwijsbeschikking:

- bij wijziging of uitbreiding van de aangewezen inrichting,
- bij verandering van de in de inrichting gebezigde processen,
- bij voortschrijdend inzicht ten aanzien van de scenariokeuzes of de introductie van nieuwe (bestrijding)technieken, die in betekenende mate consequenties hebben voor de inhoud van het rapport inzake de bedrijfsbrandweer.

In die gevallen dient zo spoedig mogelijk een dienovereenkomstig gewijzigd rapport aan het bevoegde gezag te worden overlegd. Op grond hiervan vindt een herbeoordeling van de aanwijsbeschikking plaats. Zo nodig kunnen aanvullende c.q. gewijzigde voorwaarden aan de aanwijsbeschikking worden verbonden.

Wijzigingen van de in deze Algemene Bepalingen genoemde of van toepassing verklaarde (rijks)besluiten en regelgeving, worden automatisch van kracht voor onderhavig besluit. De inwerkingtreding van de wijzigingen geschiedt op het moment zoals aangegeven in de (rijks)besluiten en regelgeving.

Indien door het *bevoegd gezag* wordt geconstateerd dat één of meerdere Algemene Bepalingen niet of onvoldoende word(t)(en) nageleefd, dan kan dit aanleiding geven om gebruik te maken van haar sanctiemogelijkheden:

- Op grond van artikel 65 van de Wet veiligheidsregio's kan door een Bijzonder Opsporingsambtenaar zoals vernoemd in artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering bij een overtreding van artikel 31, eerste, vijfde en zesde lid een strafrechtelijke handhavingstraject worden ingezet.
- Een toezichthouder op artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's kan het gemeentelijke bestuur adviseren krachtens artikel 125 van de Gemeentewet bestuursdwang toe te passen op de geconstateerde overtreding(en) van de Algemene Bepalingen.

2. Definities/begripsomschrijving

Aanwijsbeschikking	Besluit, op grond van artikel 31 Wet veiligheidsregio's en artikel 7.3 Besluit veiligheidsregio's.
Bedrijfsbrandweer	De organisatie van mensen en middelen die tot doel heeft het bestrijden en beperken van brand en ongevallen op het terrein van de inrichting.
Bedrijfsbrandweer-beheerssysteem	Een kwaliteits- en beheerssysteem aanwezig op de inrichting waarmee wordt aangetoond dat de operationele paraatheid en bedrijfszekerheid van (bedrijfsbrandweer)personeel en incidentbestrijdings – en -beheersmiddelen is verzekerd. In het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem moet het volgende zijn opgenomen: • De wijze waarop het bedrijf het inspecteren, testen en onderhouden van mobiele en stationaire incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen opzet, uitvoert, bewaakt en registreert; • Op welke wijze de inrichting het opzetten, uitvoeren en bewaken van opleidingen en (noodplan)oefeningen borgt; • De wijze waarop na oefeningen en incidenten de noodorganisatie en bedrijfsbrandweer worden geëvalueerd en acties die daaruit volgen worden opgepakt; • Op welke wijze de operationele basissterkte dagelijks wordt vastgesteld en geborgd.
Bedrijfsbrandweer-journaal	Het journaal waarin de resultaten van de inspecties, de testen en het onderhoud van de incidentbestrijdings- en beheersmiddelen wordt bijgehouden en gearhiveerd. Het journaal bevat ook een registratie van de dagelijkse sterkte, de (noodplan)oefeningen en incidenten. Indien deze gegevens verspreid zijn over verschillende systemen (papier en/of elektronisch), moet er een overzicht aanwezig zijn met daarop aangegeven waar de gegevens zijn terug te vinden c.q. worden vastgelegd en bijgehouden.
Bedrijfsbrandweerrapport	Het rapport inzake de bedrijfsbrandweer, zoals bedoeld in artikel 7.2 van het Besluit veiligheidsregio's.
Besluit personeel veiligheidsregio's	Besluit van 2011 houdende de vaststelling van de brandweeropleidingen, welke worden afgesloten met een rijksdiploma.
Bevoegd gezag	Het bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland.
BIB	Borgen integrale brandbeveiligingsproces is een richtlijn gebaseerd op de door de International Association of Oil & Gas Producers (OGP) ontwikkelde document Fire System Integrity Assurance (FSIA) welke vertaald en aangepast is naar de situatie in Nederland, welke gebruikt kan worden voor de ontwerp- tot de onderhoudsfase van Incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen (www.centrum-iv.nl).
Bijzonder gevaar	Een situatie waarbij er naar het oordeel van het bestuur van de Veiligheidsregio, respectievelijk de Minister van Veiligheid en Justitie, als gevolg van geloofwaardige incidentscenario's binnen de inrichting, een schade in de omgeving van die inrichting kan ontstaan die duidelijk groter is dan de schade die optreedt door mogelijke ongevallen in de betrokken omgeving zelf en waarop de operationele basissterkte van de overheidsbrandweer is berekend.
Brandweerincident	Een incident waarbij acties dienen te worden uitgezet ter voorkoming,

	beperking, beheersing en/of bestrijding van incidenten op het terrein van de inrichting. Hieronder vallen ook acties die het bestrijden, beheersen of beperken van een direct gevaar voor mens en dier anders dan een brand tot doel hebben.
Brandweervoertuig:	Een voertuig, bezet en bestuurd door brandweerpersoneel, dat primair ingericht is voor het vervoer van mobiele incidentbestrijdingsmiddelen en voorzien van een water(schuim)pomp met een schuimregelsysteem. Secundair kan het voertuig worden uitgerust met één of meerdere tanks voor het vervoer van schuimvormend middel, poeder of andersoortige middelen die nodig zijn om een incident te beperken/beheersen/bestrijden. Daarnaast kan het voertuig uitgerust worden met bedrijfsspecifieke incidentbestrijdingsmiddelen. Optioneel kan het voertuig worden voorzien van ruimte voor het vervoer van personen.
Calamiteitenmanager	De Calamiteitenmanager (Noodplanleider) is belast met de leiding van de uitvoering van de in het noodplan omschreven acties en onderneemt de daarvoor nodig zijnde acties.
Certificering	Certificering van brandbeveiligingssystemen zoals beschreven in de Handreiking Certificatie Brandbeveiligingssystemen van de NVBR.
Eenheid	Een aantal brandweerfunctionarissen en voertuigen die onder de verantwoordelijkheid van één bevelvoerder functioneren in de operationele basissterkte.
Incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen	Het geheel aan middelen die de bedrijfsbrandweer ten dienste staat bij de uitvoering van de taak. De logistieke en infrastructurele voorzieningen, passieve beschermingsmiddelen en stationaire koel- en blusvoorzieningen (brandbeveiligingssystemen) vormen hier een onderdeel van. Het betreft zowel mobiele, als stationaire voorzieningen.
Inrichting	Inrichting zoals gedefinieerd in artikel 1.1, eerste lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en die tot een krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wabo aangewezen categorie behoort.
Leidraad Oefenen	Een door het Ministerie van Binnenlandse Zaken (juni 2000, laatst geactualiseerd in december 2009) uitgebrachte leidraad waarin een systematiek van het opzetten van oefeningen is weergegeven met het doel de kennis en vaardigheden van brandweerorganisaties op peil te houden en inzichtelijk te houden. Voor de toetsing wordt steeds de actuele versie toegepast.
LoD Lines of Defence	Die organisatorische en/of technische beschermings- en interventiemiddelen die de mogelijkheid dat een specifiek incident kan plaats vinden verkleinen (preventieve LoD's) of de gevolgen van een incident binnen de installatie/inrichting beperken, beheersen en/of bestrijden (repressieve LoD's). Er moet hierbij te alle tijde sprake zijn van een aantoonbaar geborgde LoD.
NEN-normen	De door de European Committee for standardization (CEN), waarin de nationale normalisatie-instituten van 18 Europese landen samenwerken, ontworpen Europese normen (EN), die na definitief te zijn vastgesteld, als Nederlandse norm (NEN) gelden.
NFPA normen	Normen opgesteld door de National Fire Protection Association

	(normen te noemen in aanwijsbeschikking).
Operationele basissterkte	De hoeveelheid mensen en middelen die volgens de <i>aanwijsbeschikking</i> minimaal op het terrein van de inrichting aanwezig moet zijn.
Passieve Beschermingsmiddelen	Middelen of systemen die niet door personeel bediend hoeven te worden maar door hun aanwezigheid wel een beheersend en/of beperkend effect hebben op een incident.
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen. De Publicatiereeks is een handreiking voor bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren, transporteren, opslaan of gebruiken en voor overheden die zijn belast met de vergunningverlening en het toezicht op deze bedrijven. Op basis van de actuele stand der techniek wordt een overzicht gegeven van voorschriften, eisen, criteria en voorwaarden, die kunnen worden toegepast bij vergunningverlening, het opstellen van algemene regels en het toezicht op deze bedrijven. In de publicatiereeks wordt zoveel mogelijk op integrale wijze aandacht besteed aan arbeidsveiligheid, milieuveiligheid, de transportveiligheid en de brandveiligheid. In enkele PGS publicaties is voor specifieke situaties en activiteiten met gevaarlijke stoffen de Best Beschikbare Techniek (BBT) beschreven.
Stationaire blus- en koelinstallaties	De blus- en koelinstallaties die permanent zijn opgesteld en aangebracht op het terrein van de inrichting. Voorbeelden hiervan zijn sprinklerinstallaties, deluge installaties, stationaire schuiminstallaties, (water)koelsystemen voor tanks, vast opgestelde watermonitoren etc.
Veiligheidsbeheers-systeem (VBS)	Een beheerssysteem dat o.a. de toedeling van taken en verantwoordelijkheden van het personeel, de organisatorische structuur, de gebruiken, de procedures, de procedures en de hulpmiddelen gericht op het voorkomen en beheersen van risico's van zware ongevallen omvat. De samenhang tussen de getroffen technische en organisatorische maatregelen ter voorkoming zware ongevallen moet in het beheerssysteem duidelijk naar voren komen. Voor bedrijven die ook onder de werkingssfeer vallen van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO'99) of de Aanvullende Risico Inventarisatie en Evaluatie (ARIE) zullen bovenstaande voorwaarden onderdeel moeten zijn van het veiligheidsbeheerssysteem geëist in de BRZO'99- of ARIE-regelgeving.

3. **Veiligheidsbeheerssysteem**

- 3.1. De *inrichting* dient een *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* geïmplementeerd te hebben. Indien de *inrichting* een *veiligheidsbeheerssysteem* is opgelegd vanuit de BRZO'99-wetgeving of ARIE-regeling dan is het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* een onderdeel van dit *veiligheidsbeheerssysteem*.
- 3.2. Op het terrein van de *inrichting* is te allen tijde het *bedrijfsbrandweerjournaal* aanwezig.

4. **Personeel**

- 4.1. Op het terrein van de *inrichting* is te allen tijde de *operationele basissterkte* aanwezig, genoemd in de *aanwijsbeschikking*.
- 4.2. Op het terrein van de *inrichting* is te allen tijde voldoende opgeleid, beschikbaar en paraat personeel aanwezig om de stationaire en mobiele *incidentbestrijdings - en incidentbeheersmiddelen* te bedienen.
- 4.3. De *operationele basissterkte* is opgebouwd uit één of meerdere brandweerploegen. Een brandweerploeg bestaat uit een leidinggevende (bevelvoerder) en een aantal uitvoerende (manschappen) en heeft een minimale omvang van 2 personen en een maximale omvang van 9 personen.
- 4.4. Het personeel dat is opgenomen in de *operationele basissterkte* is aantoonbaar lichamelijk goedgekeurd voor de uit te voeren taken.
- 4.5. Binnen een half uur na ontdekken van een incident dient een beslissingsbevoegd personeelslid van de bedrijfsleiding, met kennis van de gebezigde processen, op het terrein aanwezig te zijn. Deze functionaris wordt opgenomen in de organisatiebeschrijving als genoemd in 4.8 van deze algemene bepalingen.
- 4.6. Binnen de *inrichting* is een persoon verantwoordelijk voor:
 - De periodieke controle van de *incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen* zoals genoemd in de *aanwijsbeschikking* en het rapport inzake de *bedrijfsbrandweer*;
 - De beproeving van de goede werking van de *incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen*;
 - Het treffen van maatregelen om de geoefendheid van de *bedrijfsbrandweer* te behouden;
 - Het actueel houden van het *bedrijfsbrandweerjournaal*.
- 4.7. De taken en verantwoordelijkheden van het personeel van de *bedrijfsbrandweerorganisatie* zijn bij alle betrokkenen bekend. De taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in een document en uitgewerkt in een schriftelijke instructie die onderdeel is van het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* van de *inrichting*.
- 4.8. De *inrichting* heeft een beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van het (*bedrijfsbrandweer*)personeel dat op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de geloofwaardige brandweerscenario's is betrokken, met daarin aangegeven de verschillende functies en de daarbij behorende opleidingen. De organisatie van de hiervoor genoemde opleidingen en de deelname daaraan door het personeel en aannemers dient tevens in deze beschrijving opgenomen te worden. Het kennisniveau horende bij de functies en opleidingen dient op peil gehouden te worden via een oefenprogramma. Bovenstaande voorwaarden en beschrijvingen dienen opgenomen te zijn in een *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*.

5. Incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen

- 5.1. Op het terrein van de *inrichting* zijn te allen tijde ten behoeve van de *operationele basissterkte* de middelen aanwezig zoals in de aanwijzingsbeschikking zijn genoemd.
- 5.2. De incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen zijn bedrijfszeker, voor onmiddellijk gebruik gereed en goed bereikbaar. De wijze waarop de *inrichting* bovenstaande kwaliteitseisen voor de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen waarborgt via testen en een onderhouds- en inspectiesysteem dient inzichtelijk te zijn gemaakt in het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*. Bij (preventieve) onderhoudswerkzaamheden, waarbij deze middelen buiten bedrijf gaan, dient het bedrijf vervangende en gelijkwaardige maatregelen te nemen, dan wel wordt aantoonbaar de procesvoering aangepast aan het gewijzigde veiligheidsniveau.
 Gebreken die de technische integriteit nadelig beïnvloeden dienen zo spoedig mogelijk, adequaat te worden opgeheven. Echter in het geval de operationaliteit van de (bedrijfs-) brandweer door het gebrek in geding is, zal het gebrek onmiddellijk verholpen dienen te worden. Indien dit niet mogelijk is, dient vervangend en gelijkwaardig materiaal te worden ingezet of dient de procesvoering aangepast te worden. Bij inzet van vervangend materiaal dient dit opgenomen te worden in het *bedrijfsbrandweerjournaal*. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem voor de incidentbestrijdings- en -incidentbeheersmiddelen is opgenomen in bijlage 1.
- 5.3. De aanwezige incidentbestrijdings- en -incidentbeheersmiddelen zijn aantoonbaar geschikt voor de incidentscenario's waarop deze middelen zijn toegespitst en waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij binnen de *inrichting* kunnen worden aangetroffen. De hoeveelheden van deze middelen (b.v. schuimvormend middel en bluspoeder) moeten afgestemd zijn op de maatgevende incidentscenario's uit het rapport inzake de *bedrijfsbrandweer*. Indien in de vergunning ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor de betrokken middelen een grotere hoeveelheid wordt voorgeschreven, dan dient deze grotere hoeveelheid te worden aangehouden.
- 5.4. Alle motorisch aangedreven onderdelen van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen worden wekelijks getest. Indien kan worden aangetoond dat met een lagere testfrequentie kan worden volstaan, dan kan in overleg met het *Bevoegd Gezag* van genoemde frequentie worden afgeweken. De te testen parameters moeten zodanig gekozen zijn dat de life-cycle van deze onderdelen inzichtelijk wordt en preventief onderhoud tijdig ingepland kan worden. De uitkomsten van deze testen worden bijgeschreven in het *bedrijfsbrandweerjournaal* en worden minimaal twee jaar bewaard.
- 5.5. Het schuimvormende middel in iedere opslageenheid moet zodanig worden bewaard en opgeslagen dat deze aan de specificaties van de fabrikant blijft voldoen. Hiervoor moeten door de fabrikant opgestelde inspectie- en onderhoudseisen aantoonbaar aangehouden worden of het schuimvormend middel moet ten minste één maal per jaar (periodiek) worden geïnspecteerd (zie bijlage 1). De tanks, leidingen, pakkingen en appendages mogen niet door het middel kunnen worden aangetast. In het geval dat meerdere opslageenheden schuimvormend middel met hetzelfde batchnummer en/of dezelfde productiedatum onder gelijke condities worden opgeslagen, kan na goedkeuring van het *Bevoegd Gezag*, volstaan worden met minimaal twee representatieve monsters uit twee verschillende van deze opslageenheden te testen. Dit geldt niet voor de jaarlijkse inspectie. De resultaten van de inspecties en controles dienen te worden bijgehouden in het *bedrijfsbrandweerjournaal*. Een nadere beschrijving van de inspectie- en onderhoudseisen van het schuimvormend middel is opgenomen in bijlage 1.
- 5.6. De mobiele incidentbestrijdings- en -incidentbeheersmiddelen worden in een speciaal hiervoor bestemde, doelmatige ruimte ondergebracht. De ruimte moet beschermd zijn tegen weersinvloeden en altijd bereikbaar zijn.

- 5.7. De stationaire incidentbestrijdings- en -incidentbeheersmiddelen, zijnde koel- en blusvoorzieningen of installaties met een vergelijkbare werking, worden minimaal éénmaal per jaar (periodiek) tijdens een functionele test volledig in gebruik gesteld. Na iedere test wordt de installatie zorgvuldig gereinigd om de goede werking te garanderen. Stationaire incidentbestrijdings en -incidentbeheersmiddelen die niet functioneel getest kunnen worden omdat daardoor aantoonbaar schade wordt aangebracht aan installaties en/of product, dienen op juist functioneren beproefd te worden volgens een door het *Bevoegd Gezag* te beoordelen Plan van Aanpak. Het *Bevoegd Gezag* kan naar aanleiding van dit Plan van Aanpak nadere eisen stellen (zie nota van toelichting).
 Gecertificeerde installaties hebben een geldig certificaat. In het *bedrijfsbrandweerjournaal* worden de testen, inspecties en onderhoud geregistreerd. De certificaten en de daarbij horende inspectierapporten hiervan worden in het *bedrijfsbrandweerjournaal* opgenomen en zodanig bewaard dat de life-cycles van deze installaties bij het bedrijf inzichtelijk zijn. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem van deze stationaire installaties is opgenomen in bijlage 1.
- 5.8. Indien niet de volledige voorraad schuimvormend middel met *brandweervoertuigen* wordt vervoerd, zijn er maatregelen genomen om de aanvullende voorraden adequaat naar de plaats van het incident te transporteren. De aanvullende voorraden zijn ter plaatse voordat de voorraad schuimvormend middel in het *brandweervoertuig* is verbruikt, uitgaande van een maximale schuimvormend middel-afname.
- 5.9. *Passieve beschermingsmiddelen* die in de algemene voorzieningen en/of bij de geloofwaardige *bedrijfsbrandweerscenario's* zijn opgevoerd als *LoD* dienen aantoonbaar te voldoen aan de criteria die door het bedrijf zijn gehanteerd bij het aanbrengen van de voorzieningen.

6. Opleiding

- 6.1. De personen die dienst doen als manschap-a zijn minimaal in het bezit van rijksdiploma manschap-a conform het Besluit personeel veiligheidsregio's (voorheen Brandwacht of Brandwacht 1e klasse volgens het Nederlands Bureau Brandweer Examens (NBBE)). Indien zij een aansturende functie (maximaal 2 personen) hebben, is de minimum opleidingseis het niveau van het diploma manschap-b conform het Besluit personeel veiligheidsregio's (voorheen Hoofdbrandwacht conform het NBBE).
- 6.2. Iedere bevelvoerder is minimaal opgeleid tot het niveau rijksdiploma bevelvoerder conform het Besluit personeel veiligheidsregio's (voorheen Onderbrandmeester of Brandmeester conform het NBBE).
- 6.3. Industrieel officier van dienst conform het Besluit personeel veiligheidsregio's. Dit waar van toepassing aangevuld met het vereiste specialisme "bestrijding vliegtuigbrand, Petrochemie en Tankincidenten.
- 6.4. Een chauffeur/pompbediener is, naast het gestelde in 6.1 van deze Algemene Bepalingen, in het bezit van het rijksdiploma Voertuigbediener1 conform het Besluit personeel veiligheidsregio's (voorheen de module pompbediener conform het NBBE).
- 6.5. De personen, welke belast zijn met het ter plaatse brengen van (brandweer) voertuigen, waarvoor een rijbewijs van een desbetreffende categorie voor het besturen is vereist, dienen in het bezit te zijn van een geldig rijbewijs van de desbetreffende categorie.
- 6.6. Indien in de *operationele basissterkte* gaspakdragers zijn opgenomen, dienen deze over het certificaat "gaspakdrager" te beschikken conform het Besluit personeel veiligheidsregio's.
- 6.7. De mensen welke zijn ingedeeld in de *operationele basissterkte* hebben kennis van en inzicht in de werking van de aanwezige *incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen*, alsmede de vaardigheden in de bediening van deze apparatuur.

7. Oefening

- 7.1. Het hoofd of de bestuurder van de *inrichting* verstrekt voor 1 februari van het lopende kalenderjaar aan het *Bevoegd Gezag* een oefenprogramma met een daarbij horend oefenrooster.
- 7.2. Het oefenprogramma dient te zijn gebaseerd op de '*Leidraad oefenen*' en bevat alle relevante oefenonderdelen om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en is specifiek toegespitst op de systemen die op het bedrijf van toepassing zijn.
- 7.3. Het oefenprogramma bevat onderdelen welke de kennis en vaardigheden omtrent de *inrichting* en het gestelde in 6.6 en 9.4 van deze algemene bepalingen op voldoende niveau brengen en waarborgen. Het oefenprogramma dient opgenomen te worden in het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*. Oefeningen en evaluaties dienen geregistreerd te worden in het *bedrijfsbrandweerjournaal*.
- 7.4. Het *Bevoegd Gezag* beoordeelt het oefenrooster en -programma en kan eventueel nadere eisen stellen.

8. Bluswatervoorziening

- 8.1. De *inrichting* beschikt over een bluswatervoorziening (incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddel) zoals omschreven in de op dat moment voor de *inrichting* geldende vergunning afgegeven in het kader van de Wabo dan wel de *aanwijsbeschikking*.
- 8.2. Het bluswaternetwerk wordt regelmatig geïnspecteerd en gespoeld volgens een doelmatig spoelprogramma ten einde vervuiling (bv. zout water, zand, stenen en aangroei) te verwijderen. De (onderhoud)werkzaamheden worden in het *bedrijfsbrandweerjournaal* vermeld of anderszins geregistreerd. Van het bluswatersysteem is altijd een up to date tekening aanwezig. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het doelmatig spoelen van het bluswaternetwerk is opgenomen in bijlage 1.

9. Melding en alarmering

- 9.1. Op het terrein van de *inrichting* zijn zodanige voorzieningen aanwezig, dat bij incidenten te allen tijde, maar in ieder geval binnen één minuut van het waarnemingspunt, melding kan worden gedaan omtrent aard en plaats van een incident aan een voortdurend bemande meldpost.
- 9.2. Vanuit de in 9.1 genoemde meldpost kan de *bedrijfsbrandweer* alsmede de overheidsbrandweer te allen tijde onmiddellijk en op een doelmatige manier worden gealarmeerd.
- 9.3. Bij inzet van de *bedrijfsbrandweer* tijdens een (brandweer)incident dient er, in verband met de registratie van incidenten op het bedrijfsterrein, meteen doormelding plaats te vinden naar de Meldkamer Brandweer (MKB) van de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) van de veiligheidsregio waarin de *inrichting* is gevestigd.
- 9.4. De *inrichting* beschikt over alarmerings-, uitruk- en inzetprocedures ten behoeve van de *bedrijfsbrandweer* en andere bedrijfsonderdelen die in de noodorganisatie een functie vervullen. De procedures dienen opgenomen te zijn in het (*bedrijfsbrandweer*)beheerssysteem. De uitrukken dienen in het *bedrijfsbrandweerjournaal* te worden geregistreerd.
- 9.5. De *operationele basissterkte* moet gebaseerd op de scenario's tijdig na melding op de vereiste locatie binnen de *inrichting* aanwezig kunnen zijn.
- 9.6. Het personeel en materieel van de bedrijfsbrandweer en overheidsbrandweer dienen te allen tijde na melding van een incident onverwijld toegang verleend te worden tot het bedrijfsterrein.

10. Verbindingen

- 10.1. De bevelvoerder van de *bedrijfsbrandweer* beschikt over verbindingsmiddelen waarmee rechtstreeks verbinding wordt onderhouden met de in 9.1 genoemde post.
- 10.2. Bij aankomst van de overheidsbrandweer wordt indien noodzakelijk de bevelvoerder van de eerst aankomende *eenheid* voorzien van verbindingsmiddelen, waarmee contact kan worden onderhouden met de bevelvoerder of leidinggevende van de *bedrijfsbrandweer* en de in 9.1 genoemde post.

11. Beschermende middelen

- 11.1. De *operationele basissterkte* van de *bedrijfsbrandweer* heeft de beschikking over beschermende kleding en uitrusting die voldoet aan de daaraan gestelde vigerende normen en richtlijnen (zie nota van toelichting).
- 11.2. De *bedrijfsbrandweerorganisatie* heeft de beschikking over persoonlijke beschermingsmiddelen die bestand zijn tegen alle binnen de *inrichting* te verwachten stoffen. Minimum hoeveelheid en type kleding volgt uit het rapport inzake de *bedrijfsbrandweer* dan wel de *aanwijsbeschikking*.
- 11.3. De *bedrijfsbrandweer* heeft de beschikking over onafhankelijke ademluchttoestellen. Het aantal is minimaal gelijk aan de omvang van de *operationele basissterkte*, waarbij rekening gehouden moet worden met de maximale duur van de inzet bij het maatgevende *brandweerincident*.
- 11.4. Indien de *inrichting* voorziet in een eigen brandweerploeg is deze te onderscheiden van de overheidsbrandweer en overige hulpdiensten. Dit kan door het goed zichtbaar aanbrengen van de bedrijfsnaam op de bluskleding of door het dragen van een andere kleur bluskleding dan de overheidsbrandweer.
- 11.5. De bevelvoerder van de *bedrijfsbrandweer* is te onderscheiden van de rest van de *bedrijfsbrandweerploeg* en herkenbaar voor de overheidsbrandweer.

12. Alarmering/samenwerking met externe hulpdiensten

- 12.1. Van elk niet voorzienbaar brandweer gerelateerd bijzonder voorval wordt middels een alarmeringsprotocol melding gedaan aan de overheid.
- 12.2. De overheidsbrandweer wordt direct bij aankomst voorzien van actuele informatie en begeleiding om doeltreffend te kunnen optreden. Een beschrijving van de verplichtingen die de *inrichting* heeft betreffende informatievoorziening naar de overheidsbrandweer is opgenomen in bijlage 2.
- 12.3. Bij aankomst van de overheidsbrandweer is een gids of andere gelijkwaardige voorziening aanwezig en beschikbaar om de overheidsbrandweer de plaats van het incident op adequate en veilige wijze te laten bereiken.
- 12.4. De leidinggevendenden binnen de *operationele basissterkte* hebben kennis van en inzicht in de commandostructuur van de overheidsbrandweer. De noodorganisatie binnen de *inrichting* dient bij een gezamenlijk optreden aan te sluiten bij de commandostructuur van de overheid.

13. Toezicht

- 13.1. Voor 1 februari van elk jaar dient het hoofd of de bestuurder van de *inrichting* een overzicht van de werkelijke sterkte van de *bedrijfsbrandweer* op 1 januari van dat jaar in bij het *Bevoegd Gezag*. In dit overzicht is aangegeven welke mensen bevoegd zijn de verschillende functies binnen de *bedrijfsbrandweerorganisatie* uit te oefenen en vanaf welke datum de functie door de betreffende personen wordt uitgevoerd. Het overzicht bevat van de genoemde personen tevens een opgave van de in het bezit zijnde relevante diploma's.
- 13.2. Toezichthoudende ambtenaren moeten in de gelegenheid gesteld worden om oefeningen bij te wonen.
- 13.3. Bij inspectie van de *operationele basissterkte* kan het *Bevoegd Gezag* het bedrijf verzoeken de inzetbaarheid aan te tonen door middel van een praktische inzet bij een relevant scenario.
- 13.4. In geval van niet of beperkte inzetbaarheid van *incidentbestrijdings en incidentbeheersmiddelen* zoals beschreven in 5.1. en/of beperkte inzetbaarheid van personeel zoals beschreven in 4.1 dient dit direct aan het Gevoegd Gezag gemeld te worden.

14. Slotbepalingen

- 14.1. In overleg met en na toestemming van het *Bevoegd Gezag* kan de *operationele basissterkte* zoals vermeld in 4.1. en 5.1. van deze algemene bepalingen door derden worden verzorgd. Deze door derden verzorgde *operationele basissterkte* moet voldoen aan de voorwaarden als gesteld in de aanwijzingsbeschikking en deze algemene bepalingen.
- 14.2. Indien de *operationele basissterkte* verzorgd wordt door derden dan moet in het oefenprogramma van deze aannemer aantoonbaar zijn dat er sprake is van kennisoverdracht omtrent de binnen de *inrichting* aanwezig installaties, processen en *incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen*.
- 14.3. Indien het hoofd of de bestuurder van de betreffende *inrichting* de eisen omtrent de *operationele basissterkte* geheel of gedeeltelijk door derden laat uitvoeren, zal in de aanwijzingsbeschikking bepaling 2, de eis tot het te allen tijde op het terrein van de *inrichting* aanwezig hebben van de *operationele basissterkte*, komen te vervallen.

Bijlagen

Inleiding

Bij een aantal Algemene Bepalingen wordt verwezen naar onderstaande bijlagen. Deze bijlagen bevatten uitwerkingen van de algemene eisen genoemd in deze Algemene Bepalingen. Met deze uitwerkingen wordt beoogd eenduidige omschrijvingen te geven van specifieke eisen en verplichtingen die uit deze Algemene Bepalingen volgen. Er wordt vanuit gegaan dat met deze nadere uitwerking onduidelijkheden over de interpretatie van voorschriften tijdens overleg tussen het *Bevoegd gezag* en betrokken inrichtingen over de invulling van deze Algemene Bepalingen voorkomen kan worden.

Bijlage 1.

Algemene en specifieke eisen over het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem van incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen. (Algemene Bepalingen 5.2, 5.5, 5.7 en 8.2)

Algemene voorschriften (A.B. 5.2)

De stationaire en mobiele middelen die deel uit maken van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen moeten zijn ondergebracht in het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* waarin zij voor het inspecteren, onderhouden en testen aangemerkt behoren te zijn als veiligheidskritische onderdelen. De wijze van inspectie, onderhoud en testen van (onderdelen van) stationaire incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen moeten uitgevoerd worden zoals beschreven is in de NFPA 25. Indien de *inrichting* wil afwijken van de NFPA 25 dan zal een gelijkwaardig systeem voorgelegd moeten worden aan het *Bevoegd Gezag*. Resultaten van het onderhoud, inspectie en testen moeten opgenomen worden in het *bedrijfsbrandweerjaarboek*.

Schuimvormend middel (A.B. 5.5)

In deze Algemene Bepalingen wordt van het bedrijf geëist aan te tonen op welke wijze zij via een inspectiesysteem hebben geborgd dat het op de inrichting aanwezige schuimvormend middel blijft voldoen aan de kwaliteitseisen gesteld door de fabrikant. In de aangeleverde productinformatie moet duidelijk gesteld worden aan welke kritieke specificaties het SVM en de opslag van het SVM moet voldoen. Hierin moet duidelijk zijn aangegeven conform welke normen het SVM getest moet worden. Voorbeelden van deze normen zijn EN 1568 en UL 162 (zie ook Memorandum 64, www.hetccv.nl, zoekcriterium memorandum 64). In deze normatieve referentiekaders staan ook periodieke inspectie-eisen.

Deze inspecties moeten plaatsvinden naast de eventuele jaarlijkse controle op vliesvorming, verontreiniging en sedimentatie. De frequentie van de inspecties is enerzijds afhankelijk van inspectie-eisen gesteld door de leverancier en anderzijds van de te volgen normeringen. Indien het schuimvormend middel ingezet dient te worden onder specifieke omstandigheden (bijvoorbeeld een verwarmd product) of bestrijding van incidenten met stoffen waarop het effect van dit schuimvormend middel niet volledig bekend is bij de fabrikant van het schuimvormend middel, dan dient de werking van het schuimvormend middel vooraf getest te worden om te bepalen of het geschikt is voor het bestrijden van incidenten met deze stoffen. De test dient uitgevoerd te worden op een wijze die ten minste gelijkwaardig is aan een voor dit doel erkend referentiekader zoals de UL 162 en/of BS 5306.

Bij inspecties van het schuimvormend middel moeten in ieder geval de volgende fysische waarden zijn onderzocht;

- soortelijke massa;
- pH-waarde. – ligt deze nog binnen de specificaties van de leverancier;
- Viscositeit – bij de hoogste en laagste waarde van de door de leverancier opgegeven temperatuurrange. Meestal is dit bij 20°C en -15°C;
- Refractie Index (alleen van Premix oplossingen);
- snelheid van filmvorming (indien van toepassing);
- oppervlaktespanning;
- aanwezigheid van sediment.

In het rapport van deze testen moet aangegeven zijn:

- wat de specificatie van de fabrikant voor iedere parameter is en met behulp van welke test (of tegen welke norm) de controle is uitgevoerd en welk laboratorium de test heeft uitgevoerd;
- welke afkeurcriteria voor het SVM dienen te worden gehanteerd. Het schuimvormend middel moet afgekeurd worden indien niet aan de eisen van de fabrikant kan worden voldaan. Het schuimvormend middel moet in dat geval binnen 24 uur vervangen worden. In uitzonderlijke gevallen kan hierin overleg met het *Bevoegd gezag* van worden afgeweken.

Incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen (A.B. 5.7)

Voor stationaire installaties (die in ieder geval uit een brandbeheers- of brandblusinstallatie bestaat) die gecertificeerd moeten zijn, geldt dat er een geldig LPCB-certificaat binnen de *inrichting* aanwezig is, dat is afgegeven op basis van een JA-conclusie in een inspectierapport waarbij de inspectie is uitgevoerd door een ISO/IEC 17020 inspectie A instelling die voor het verrichten van hun werkzaamheden gebruik maken van de VVB-09, of een ISO/IEC 17020 inspectie A-instelling waarvan de kwaliteit van de inspectiewerkzaamheden aantoonbaar gelijkwaardig is aan het hiervoor beschreven referentiekader. De installaties worden periodiek geïnspecteerd tegen de afkeurcriteria die in het door het bevoegde gezag goedgekeurde Basisdocument Brandbeveiliging (BdB) zijn opgenomen. Het BdB is opgesteld op basis van de input verkregen uit een opgestelde risicoinventarisatie van het object. Indien er een referentiekader (CPR/PGS/NFPA, ed.) voorhanden is waarin de bescherming van een vergelijkbaar object volledig is uitgewerkt kan het BdB van het object ook met deze informatie worden opgesteld. De prestaties van de installatie zijn gebaseerd op een geldende norm (NFPA, FM Global, LPCB/ BRE, VdS, CEA).

Stationaire incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen die niet functioneel getest kunnen worden omdat daardoor aantoonbaar schade wordt aangebracht aan installaties en/of product, dienen op juist functioneren beproefd te worden volgens een door het Bevoegd Gezag te beoordelen Plan van Aanpak (zie nota van toelichting). Het *Bevoegd Gezag* kan naar aanleiding van dit Plan van Aanpak nadere eisen stellen. In dit Plan van Aanpak moet in ieder geval opgenomen worden dat bij iedere “turn-around”, als de installatie stil staat, deze installaties wel volledig functioneel worden getest.

De registratie van de testresultaten moet zodanig zijn dat bij het bedrijf inzichtelijk is wat de staat van alle installaties (sprinkler en deluge) is en wanneer men verwacht dat er groot onderhoud aan deze installaties gepleegd moet worden.

Bluswaternetwerk (A.B. 8.2)

In verband met het toenemen van de inwendige weerstand van de ondergrondse blusleidingen bij veroudering moeten er testen uitgevoerd worden. Het bedrijf dient voor dit doel binnen haar onderhouds- en inspectiesysteem over een testprotocol te beschikken. Het spoelprogramma waarnaar deze A.B. refereert moet dan ook doelbewust opgezet zijn voor het spoelen van het ondergrondse bluswaternetwerk. Het spoelprogramma zal van toepassing moeten zijn op alle secties van het bluswaternet. In het testprotocol moet duidelijk naar voren komen dat door sturing van blokafsluiters alle secties afzonderlijk gespoeld worden. Bij het spoelen van een ondergrondse blusleidingen worden voorwaarden verbonden aan:

- a) de duur van het spoelen.
- b) de capaciteit tijdens het spoelen.

Ad a.

De leiding dient te worden gespoeld totdat het water schoon is. Het water is schoon als er geen verontreinigingen worden aangetroffen in de “burlap bags” (jute zakken) die aan de uitgangen (zoals hydranten) gemonteerd zijn. De minimale duur kan worden berekend aan de hand van de lengte en diameter van de leiding die gespoeld wordt, gekoppeld aan het gegeven met welk debiet gespoeld wordt. In overleg met het *Bevoegd Gezag* kan hiervan worden afgeweken.

Ad b.

Het spoelen dient uitgevoerd te worden bij een bepaald debiet. Hierbij gelden in ieder geval de volgende uitgangspunten:

- De berekende hydraulische capaciteit van het systeem om bv. sprinklersystemen naar behoren te laten werken;
- Het maximale debiet dat geleverd moet worden tijdens de bestrijding of beheersing van een (brandgevaarlijk) incident;
- Het debiet dat nodig is om een stroomsnelheid van 3 m/s te behalen. Deze stroomsnelheid is nodig om al het vuil uit de leidingen te verwijderen. In onderstaande staat het debiet bij verschillende pijpdiameters aangegeven:

Diameter leiding (inch)	(mm)	Flow (liter per minuut)
4	102	1476
6	152	3331
8	203	5905
10	254	9235
12	305	13323

De opbrengst (debiet), de (statische) druk en de restdruk (als 3 hydranten gelijktijdig openstaan) van het bluswaternet en de hydranten dient periodiek maar minstens iedere 3 jaar getest te worden om aan te tonen dat voldaan wordt aan de voorwaarden uit de Wabo-beschikking c.q. art. 31 Wet veiligheidsregio's. De debietmeting moet uitgevoerd worden door een daartoe door het *Bevoegd Gezag* aanvaarde deskundige met een aantoonbaar geijkte water- en drukmeter.

Aanpassen van de spoelfrequentie

In A.B. 8.2 wordt nadrukkelijk genoemd dat er voor de bedrijven de mogelijkheid bestaat dat zij de frequentie van het spoelen verlagen. Een voorstel tot het verlagen van deze frequentie zal gericht moeten worden aan het *Bevoegd Gezag*.

Hieronder volgt een aantal criteria en informatie eisen, waaraan een verzoek tot het verlagen van de spoelfrequentie behoort te voldoen om hiervoor in aanmerking te komen:

1. *Uitvoering spoelprogramma*
Aangetoond dient te worden dat de spoelprogramma's uitgevoerd zijn in overeenstemming met de voorwaarden die hierboven staan beschreven.
2. *Archivering uitgevoerde spoelprogramma's*
De uitvoering en resultaten van spoelprogramma's dienen voor minimaal 2 jaar gearchiveerd te worden. Hierbij dient aangetoond te worden dat het gehele leidingnet gespoeld is.
3. *Spoelmedium*
Vastgelegd moet zijn met welk water is gespoeld. Dit kan zijn leidingwater of oppervlaktewater via de bluspompen. Indien er sprake is van oppervlaktewater dan moet het duidelijk zijn of het dan gaat om zout, zoet of brak water.
4. *Informatie over bluswaternet*
Om te kunnen komen tot een goed oordeel dienen gegevens beschikbaar te zijn over de layout van het bluswaternet en de diameters van de leidingen.
5. *Gebruik van het bluswaternet*
De *inrichting* zal moeten aangeven of het bluswaternet alleen gebruikt wordt voor het leveren van bluswater of dat het ook gebruikt wordt voor *operationele* doeleinden.

Afhankelijk van de wijze waarop het bedrijf invulling heeft gegeven aan de bovenstaande criteria en informatie-eisen kan het *Bevoegd Gezag* besluiten in te stemmen tot het verlagen van de spoelfrequentie van het bluswaternetwerk. De laagst mogelijke toegestane frequentie is één maal per drie jaar.

Bijlage 2.

Algemene en specifieke eisen over actuele informatieverplichtingen van de *inrichting* tijdens een inzet van de overheidsbrandweer op het terrein van de *inrichting*. (Algemene Bepalingen 12.2)

Tijdens een inzet waarbij de overheidsbrandweer bij betrokken is, kan, afhankelijk van het incident, de volgende informatie door de overheidsbrandweer aan de *inrichting* gevraagd worden:

- actuele gegevens van binnen de installaties en opslageenheden (insluitsystemen) aanwezige gevaarlijke stoffen waarbij de volgende onderdelen zijn vermeld:
 - De chemische stofnaam of handelsnaam;
 - De actuele en maximaal aanwezige hoeveelheid van deze stoffen in de installaties en opslageenheden;
 - De heersende drukken en temperaturen van deze stoffen in de installaties en opslageenheden;
 - Het CAS-nummer;
 - Het VN-nummer;
 - Het GI-nummer;
 - Indien de bovenstaande nummers voor de aanwezige gevaarlijke stoffen niet bestaan dan moeten ten minste actuele gegevens beschikbaar zijn over:
 - Het gevaar voor explosie;
 - Het gevaar voor brand;
 - Het gevaar voor een toxische wolk;
- een overzichtstekening van de *inrichting* met de aanwezige gebouwen, procesinstallaties, opslageenheden en leidingrekken en -straten;
- een overzichtstekening waarop de plaats van de bluswaterleidingen, brandkranen, stationaire monitoren, blokafsluiters, bluswateraansluitingen en gegevens omtrent capaciteit en druk zijn aangegeven;
- een overzichtstekening waarop aangegeven staat waar de *brandweervoertuigen* kunnen rijden en waarop aangegeven staat hoe alle installaties/gebouwen van tenminste twee zijden door de brandweer te bereiken zijn;
- een overzichtstekening van stationaire *incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen* in en op de installaties;
- een actueel intern noodplan.

De bovenstaande gegevens behoren op een centraal punt binnen de *inrichting* aanwezig te zijn en bij aankomst van de brandweer in geval van een noodsituatie moet de bevelvoerder of officier van dienst indien er om gevraagd wordt, onmiddellijk in bezit kunnen worden gesteld van deze gegevens.

Nota van toelichting bij de algemene bepalingen

Inleiding

Een aantal met name genoemde Algemene Bepalingen is in deze nota van toelichting nader uitgewerkt. Het doel van deze uitwerkingen is om via éénduidige omschrijvingen bedrijven nader te informeren over de achterliggende gedachten en doelstellingen van deze Algemene Bepalingen schuilgaan.

Het gaat hierbij om de volgende Algemene Bepalingen:

1. Wettelijke grondslag handhavend optreden *Bevoegd Gezag*.
 - 3.1 *Bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* en het *Veiligheidsbeheerssysteem*.
 - 4.2 Bediening van stationaire en mobiele incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen.
 - 4.3 Personele bezetting *bedrijfsbrandweerploeg*.
 - 4.5 Rol van een beslissingbevoegd personeelslid van de bedrijfsleiding.
 - 4.6 Organisatorisch geborgde verantwoordelijkheden *bedrijfsbrandweer* gerelateerde onderwerpen.
 - 4.8 Organisatiebeschrijving *bedrijfsbrandweer*.
 - 5.7 Nadere uitleg over het begrip 'functioneel testen'.
 - 5.9 Nadere uitleg over het begrip '*passieve beschermingsmiddelen*'.
 - 6.1/6.2 Opleidingsniveaus voor *bedrijfsbrandweerpersoneel* met een aansturende functie.
 - 7.1 Toelichting op inhoud oefenrooster.
 - 7.2 Uitwerking oefenprogramma model *bedrijfsbrandweerorganisatie*.
 - 9.4 Afstemming van andere onderdelen van de bedrijfsnoodorganisatie met de *bedrijfsbrandweerorganisatie*.
 - 11.1 Normen voor persoonlijke beschermingsmiddelen.
 - 12.3 Begeleiding en begeleiding van de overheidsbrandweer.
- Bijlage A Uitwerking voorbeeld oefenprogramma model *bedrijfsbrandweer*.

AB 1 Wettelijke grondslag handhavend optreden Bevoegd Gezag

Op grond van artikel 7.3 lid 5 van het Besluit Veiligheidsregio's kan het Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland in de aanwijzing nadere eisen stellen aan:

- a. de geoefendheid en de samenstelling van de bedrijfsbrandweer waarbij de functies genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's, kunnen worden aangewezen;
- b. de voorzieningen inzake bluswater, melding, alarmering en verbindingen;
- c. het blusmaterieel;
- d. de beschermende middelen;
- e. de alarmering van en samenwerking met de brandweer en andere hulpverleningsorganisaties;
- f. de omvang van het personeel en het materieel van de bedrijfsbrandweer.

Deze eisen zijn uitgewerkt in de "Algemene Bepalingen voor bedrijfsbrandweren". De naleving van deze Algemene Bepalingen kan zowel via een strafrechtelijke als bestuurlijke handhaving worden afgedwongen.

Voor de bestuurlijke handhaving zal de brandweer terugvallen op de gemeentewetgeving (artikel 125). De brandweer kan het gemeentelijke bestuur verzoeken via bestuursdwang of dwangsomprocedure het bedrijf aan te zetten de geconstateerde tekortkomingen op te heffen. Hiermee wordt dan voldaan aan de vereisten die gesteld zijn in artikel 5:22 van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Een strafrechtelijk handhavingstraject kan op grond van artikel 64 van de Wet veiligheidsregio's worden ingezet. Een overtreding van een Algemene Bepaling of de *aanwijsbeschikking* dient door een buitengewoon opsporingsambtenaar middels een procesverbaal vastgelegd te worden.

Een overtreding artikel 31 Wet veiligheidsregio's, het tweede, vijfde en zesde lid kan worden gestraft met een hechtenis van ten hoogste een jaar of een geldboete van de derde categorie (artikel 23 van het wetboek van Strafrecht). In geval van een overtreding van het tweede lid kan als bijkomende straf een gehele of gedeeltelijke stillegging van de *inrichting* voor de tijd van ten hoogste één jaar worden opgelegd.

AB 3.1 Bedrijfsbrandweerbeheerssysteem en het Veiligheidsbeheerssysteem

Onderdelen die opgenomen moeten zijn in het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* zijn beschreven in de begripsomschrijvingen (zie hoofdstuk 2 van het model Algemene Bepalingen). Om een systeem op te zetten waarbij al deze onderdelen voldoende zijn geborgd kan het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* analoog opgezet worden aan het *veiligheidsbeheerssysteem* zoals dit is beschreven in het BRZO'99 en de ARIE-regeling. Bedrijven die reeds op grond van bovenstaande regelgeving een *veiligheidsbeheerssysteem* hebben geïmplementeerd, dienen volgens A.B.3.1 het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* onderdeel te maken van het overkoepelende *veiligheidsbeheerssysteem*. In het *veiligheidsbeheerssysteem*, bedoeld in A.B.3.1 zijn de volgende elementen beschreven:

- a. die onderdelen van het algemene beheerssysteem waartoe de organisatorische structuur, de verantwoordelijkheden, de gebruiken, de procedures, de procédés en de hulpmiddelen behoren die het mogelijk maken het beleid ter voorkoming van zware ongevallen te bepalen en uit te voeren;
- b. de organisatie en het personeel: de taken en verantwoordelijkheden van het personeel dat op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de risico's van zware ongevallen is betrokken, het onderkennen van de behoeften aan opleiding van dat personeel, de organisatie van die opleiding en de deelname daaraan door het personeel, de aannemers en de onderaannemers;
- c. de identificatie van de gevaren en de beoordeling van de risico's van zware ongevallen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van de ongewenste gebeurtenissen die tot zware ongevallen kunnen leiden die zich bij normale en abnormale werking kunnen voordoen en de beoordeling van de kans op en de omvang van die ongevallen;
- d. het toezicht op de uitvoering: de vaststelling en de toepassing van procedures en instructies voor de beheersing van de veiligheid van de bedrijfsvoering, met inbegrip van het onderhoud van de installaties en de tijdelijke onderbrekingen;
- e. de wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de planning van wijzigingen met betrekking tot de *inrichting* of onderdelen daarvan dan wel met betrekking tot het ontwerpen van een nieuw procédé;
- f. de planning voor noodsituaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van noodsituaties alsmede voor het uitwerken, beoefenen en toetsen van de noodplannen;
- g. het toezicht op de prestaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de permanente beoordeling van de inachtneming van de doelstellingen van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van het *veiligheidsbeheerssysteem*, alsmede de invoering van regelingen voor onderzoek en correctie bij het niet in acht nemen daarvan. Tot deze procedures behoren het systeem voor de melding van zware ongevallen en bijna ongevallen, met name die waarbij de beschermende maatregelen hebben gefaald, het onderzoek daarnaar en de nazorg, een en ander op grond van de ervaringen uit het verleden;
- h. audits en beoordeling: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische periodieke evaluatie van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van de doeltreffendheid en de deugdelijkheid van het *veiligheidsbeheerssysteem* alsmede voor de met documenten gestaafde analyse door de directie van de resultaten van het gevoerde beleid, van het *veiligheidsbeheerssysteem* en van de actualisering daarvan.

Nadere verplichtingen over *bedrijfsbrandweer* gerelateerde items zijn beschreven in deze Algemene Bepalingen. Deze verplichtingen behoren voor een goede borging opgenomen te zijn in het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*. Aangezien het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* analoog aan het *veiligheidsbeheerssysteem* opgezet kan zijn of onderdeel daarvan moet zijn, kunnen de verplichtingen die volgen uit de Algemene Bepalingen getransponeerd worden naar de verschillende elementen die herkenbaar in een *veiligheidsbeheerssysteem* aanwezig dienen te zijn.

Hieronder is de transponeringstabel opgenomen, waarin is te zien onder welke elementen van het VBS (BRZO'99) benoemde Algemene Bepalingen kunnen worden opgenomen.

Transponeringstabel

Relatie tussen hoofdstukken/voorschriften Algemene Bepalingen en de VBS elementen uit BRZO.

VBS element	Hoofdstuk Algemene Bepalingen										
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Organisatie en personeel	4.3 4.4 4.6 4.8		6						12.4		14.1
Identificatie van gevaren	4.1	5.1 5.3 5.10 5.12			8.1	9.4			11.2 11.3		
Toezicht op de uitvoering	4.2	5.1 5.2 5.5 5.6 5.7 5.8		7.2	8.2						
Management van veranderingen		5.1 5.2								13.4	
Planning voor noodsituaties	4.1 4.2 4.3 4.5 4.7	5.11		7.2		9	10	11	12		
Toezicht op prestaties	4.8	5.1 5.2 5.6 5.7 5.8 5.11		7.1 7.3		9.5				13	
Audits en beoordeling										13	

AB 4.2 Bediening van stationaire en mobiele incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen.

In deze A.B. wordt gesteld dat menselijk handelen voor het bedienen van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen geen beperkende factor mag zijn in de werking van deze systemen. Belangrijke voorwaarden hierbij zijn dat het personeel weet welke handelingen zij moet verrichten en dat de locatie waar zij deze handelingen moet verrichten bereikbaar is. Het bedrijf moet kunnen aantonen dat deze installaties voor personeel bereikbaar zijn en dat het personeel over voldoende kennis beschikt en getraind is om deze installaties te kunnen bedienen. Daarbij moet rekening gehouden worden met de locatie van de bediening van de stationaire incidentbestrijdings- en -incidentbeheersmiddelen. De persoonlijke beschermingsmiddelen en de kleding van het personeel dat deze middelen moet bedienen moet afgestemd zijn op de gevaren waar het personeel aan blootgesteld kan worden. Belangrijke factoren waarmee rekening moet worden gehouden zijn de eventuele blootstelling aan warmtestraling en/of concentraties gevaarlijke stoffen. Indien uit het noodplan en/of (bedrijfsbrandweer)scenario's blijkt dat personeel, niet zijnde *bedrijfsbrandweerpersoneel*, de stationaire incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen kan bedienen, dan behoren de volgende criteria de uitgangspunten te zijn voor de inzetmogelijkheden van dit personeel:

- Er mag geen sprake zijn van blootstelling aan warmtestraling van personeel voor de bediening van stationaire incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen, dat buiten de bedrijfskleding niet beschikt over specifieke persoonlijke beschermingsmiddelen. Indien zij beschikken over brandwerende overalls dan kunnen zij ingezet worden bij een stralingwarmte die buiten de 1 kW/m²-contour ligt. Indien het personeel in bezit is van brandbeschermende kleding die vergelijkbaar is met hetgeen geëist wordt van het (bedrijfs)brandweerpersoneel (zie A.B. 11.1) dan mag het voor de bediening van de installaties blootgesteld worden aan een warmtestraling tot de 3 kW/m²-contour.
- Personeel dat benedenwinds van het incident wordt ingezet dient te allen tijde opgeleid en medisch goedgekeurd te zijn voor het dragen van ademlucht en dient hier gebruik van te maken. Onder geen beding mag het personeel worden ingezet wanneer de kans bestaat dat zij blootgesteld worden aan concentraties gevaarlijke stoffen waarvoor gebruik van een chemicaliën- of gaspak noodzakelijk is.
- Het gebruik van incidentbestrijdings- en incidentbeheerssystemen kan alleen als zekere maatregel meewegen in *bedrijfsbrandweerscenario's* als de inzet ervan gegarandeerd is.

AB 4.3 Bezetting bedrijfsbrandweerploeg.

De minimale omvang van een (bedrijfs)brandweerploeg bestaat uit 2 personen. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als uit de *bedrijfsbrandweerscenario's* blijkt dat de handelingen van het *bedrijfsbrandweerpersoneel* beperkt blijven tot het bedienen van de stationaire incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen, zonder dat hierbij een nadere verkenning hoeft te worden uitgevoerd. Uit de *bedrijfsbrandweerscenario's* moet dan wel blijken dat de bediening van deze installaties gedaan kan worden door één persoon. Pas dan bestaat er de mogelijkheid dat na overleg met het *bevoegd gezag* de *inrichting* wordt aangewezen tot een minimale bezetting van één *bedrijfsbrandweerfunctionaris*.

AB 4.5 Rol beslissingbevoegd persoon van de bedrijfsleiding.

Het personeelslid beschreven in deze A.B. zal bij een incident een sleutelrol vervullen. Hij/zij zal in de noodorganisatie van de *inrichting* zelf zijn/haar verantwoordelijkheden moeten nemen en hij/zij zal vaak tijdens een incident het aanspreekpunt vormen voor de verschillende overheidsinstanties. Het is dus wenselijk dat dit personeelslid naast kennis van gebezigde processen op het terrein zelf ook kennis en inzicht heeft van de commandostructuur van de overheidsbrandweer. Dit kan aangetoond worden met behulp van het opleidingsplan en het oefenprogramma voor deze functionaris.

AB 4.6 Borging organisatorische verantwoordelijkheden bedrijfsbrandweer.

De verantwoordelijkheden genoemd in deze A.B. moeten geborgd worden in een VBS. In het VBS moet duidelijk naar voren komen waar de verantwoordelijkheden over het *bedrijfsbrandweerpersoneel* en de incidentbestrijdings- en -incidentbeheersmiddelen liggen.

AB 4.8 Beschrijving organisatie bedrijfsbrandweer.

De genoemde organisatiebeschrijving in deze A.B. moet onderdeel zijn van het aanwezige *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*. In dit *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* moeten o.a. de volgende items aan de orde komen:

- De taken en verantwoordelijkheden van het bedrijfsbrandweerpersoneel, op alle organisatorische niveaus, dat bij het beheersen van de risico's van zware ongevallen is betrokken;
- het onderkennen van de behoeften aan opleiding van het bedrijfsbrandweerpersoneel;
- de organisatie van de opleidingen en de deelname van dit personeel.

Het is noodzakelijk dat bij het opstellen van de organisatiebeschrijving naast de bedrijfsbrandweerfunctionarissen ook andere personeelsleden die een rol spelen ten tijde van een incident, worden opgenomen. Hierbij wordt o.a. gedacht aan het personeelslid genoemd in A.B. 4.5.

AB 5.7 Uitleg over het begrip 'functioneel testen'.

Onder functioneel testen wordt verstaan het volledig in gebruik stellen van een stationair incidentbestrijdings- of incidentbeheersmiddel. Nu kan dit betekenen dat hierdoor schade aan andere installaties (b.v. pompen) of schade aan product kan ontstaan. In deze gevallen kan het onredelijk zijn om van een bedrijf te verwachten deze middelen jaarlijks functioneel te testen. Daarom is voor deze gevallen de mogelijkheid gecreëerd het middel op een alternatieve wijze te beproeven op hun functionaliteit volgens een door het *Bevoegd Gezag* goedgekeurd plan van aanpak. Voor invulling van het plan van aanpak dient de *NFPA 25* of het document "Borging van het Integrale Brandbeveiligingsproces" als richtlijn te worden gehanteerd.

AB 5.9 Uitleg over het begrip 'passieve beschermingsmiddelen'.

Passieve beschermingsmiddelen zijn voorzieningen die zowel in preventieve als repressieve zin een *LoD* kunnen vormen bij een incident. Voorbeelden van deze middelen zijn:

- Systemen die voorkomen dat een brand zich verspreidt zoals: fire proofing, vlamkerende roosters in afvoersystemen, beperken van brandend oppervlak door afstromend oppervlak en opvangvoorzieningen;
- Behoud van draagkracht van een constructie door het aanbrengen van fire proofing;
- Functiebehoud van zowel apparatuur (beschermen kabel, noodstroom) als vluchtwegen;
- Fail safe uitvoeren van emergency shut down systemen;
- Aanbrengen van inertiseringssystemen en bewaking van de instandhouding ervan (v.b. stikstofblanketing).

Voor nadere informatie over het te volgen proces voor zowel de aanleg als het beheer ervan wordt verwezen naar de publicatie van het Landelijk Expertise Centrum Brandweer BRZO Werkwijzer Passieve Brandbeveiliging.

AB 6.1/6.2 Opleidingsniveaus voor bedrijfsbrandweerpersoneel met een aansturende functie.

De eis is dat al het bedrijfsbrandweerpersoneel dat aangesteld is als manschap a minimaal in het bezit is van een geldig rijksdiploma manschap a. Voor bedrijfsbrandweerpersoneel met een aansturende functie wordt per aanwijsbeschikking gekeken naar het opleidingsniveau dat vereist is voor de betrokken inrichting. Uitgangspunt hierbij is dat het niveau manschap b hoofdbrandwacht (zie AB 6.1) of bevelvoerder (zie AB 6.2) gehaald dient te worden. Hierbij wordt wel rekening gehouden met specifieke opleidingseisen waaraan het bedrijfsbrandweerpersoneel ten aanzien van het ontwerp en gebruik van de inrichting dient te voldoen. Voor personeel met een aansturende functie is het dus mogelijk om via modules, certificaten en interne opleidingen aan te tonen dat zij tot het gewenste niveau zijn opgeleid. Afstemming met het Bevoegd Gezag is daarbij noodzakelijk. Voor een uiteindelijke erkenning is het Nederlands Bureau voor Brandweer Examens (NBBE) de aangewezen instantie om te beoordelen of andere opleidingen dan de genoemde rijksdiploma's als gelijkwaardig kunnen worden aangemerkt.

AB 7.1 Toelichting op inhoud oefenrooster

Om een oefenrooster goed te kunnen beoordelen moet de volgende informatie beschikbaar zijn:

- Wie wordt er geoefend?
 - In het rooster moet inzichtelijk gemaakt worden dat alle *bedrijfsbrandweerploegen* systematisch worden geoefend (ieder personeelslid van de *bedrijfsbrandweerorganisatie* moet een vergelijkbaar aantal keer oefenen op jaarbasis)
 - In het rooster moet aangegeven zijn dat de verschillende functies in de brandweerorganisatie worden beoefend (bevelvoerder, manschappen en pompbedienden);
- Wanneer wordt er geoefend (datum);
- Tijdstip oefening (begin en duur van de oefening);
- Locatie (welke installatie op het bedrijfsterrein);
- Onderwerp(en) en doel(en) van de oefeningen.

AB 7.2 Uitwerking oefenprogramma bedrijfsbrandweer.

Om te komen tot een constructief en reproduceerbaar oefenprogramma is in deze Algemene Bepalingen de 'Leidraad Oefenen' als te volgen systematiek geëist. Deze Leidraad is uitgebracht in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken in juni 2000 en beschrijft gedifferentieerd naar functie (manschap / bevelvoerder / officier van dienst) de oefenonderwerpen die jaarlijks geoefend dienen te worden. Hiertoe zijn oefenkaarten ontwikkeld. Voor elke oefenkaart is de benodigde oefentijd vastgesteld. Aan de hand van het takenpakket en de beschikbare oefenuren zal jaarlijks een oefenprogramma vastgesteld dienen te worden waarin staat welke oefenonderwerpen behandeld dienen te worden. Deze onderwerpen moeten terug komen in het oefenrooster. Alle uitgevoerde handelingen behoren te worden geregistreerd. Hierbij zullen de individuele prestaties moeten worden beoordeeld en geregistreerd in het *bedrijfsbrandweerjaarnaal*. De gegevens worden geanalyseerd, waarbij vastgesteld wordt of de gehele *bedrijfsbrandweerorganisatie* dan wel de individuele personen voldoende geoefend zijn op de vastgestelde oefenonderwerpen. Een *bedrijfsbrandweer* heeft specifieke taken en een specifiek verzorgingsgebied. Dit heeft ook gevolgen voor de invulling van de basistaken en de keuzemodules. De algemene basistaak grootschalige rampenbestrijding bijvoorbeeld is minder relevant. Daarentegen dient bij keuzemodules specifiek aandacht besteed te worden aan het optreden bij incidenten met gevaarlijke stoffen, kennis van het verzorgingsgebied en kennis van (het bedienen van) stationaire blusvoorzieningen. In bijlage A is een voorbeeld uitgeschreven van oefenkaarten die volgens het Leidraad Oefenen door een *bedrijfsbrandweer* opgenomen dienen te worden in haar oefenprogramma. Hieruit blijkt dat op basis van de leidraad oefenen een personeelslid van een *bedrijfsbrandweer* zo'n 50 tot 60 uur per jaar behoort te oefenen. Deze uitwerking van het oefenprogramma van een "model" - *bedrijfsbrandweer* kan door de *inrichting* als richtlijn worden gebruikt om te kunnen vergelijken of zij voldoet aan hetgeen geëist wordt van een oefenprogramma beschreven in A.B. 7.2.

AB 9.4 Afstemming tussen bedrijfsnoodorganisatie en bedrijfsbrandweer.

Voor een efficiënte en effectieve afhandeling van calamiteiten en incidenten zal de gehele noodorganisatie van de *inrichting* via o.a. functiebeschrijvingen en procedures op elkaar afgestemd moeten zijn. Indien naast de *bedrijfsbrandweer* de noodorganisatie bestaat uit andere onderdelen, behoren ook deze onderdelen zoals een BHV-organisatie en andere ondersteunende bedrijfsonderdelen alarmerings-, uitruk-, en inzetprocedures te bezitten die specifiek zijn gericht op acties die zij moeten ondernemen.

In de Arbowet (art. 15), het Arbobesluit (art. 2.16 t/m 2.22) en de Arbobeleidregels (beleidsregel 2.21) zijn verplichtingen en regels opgenomen waaraan een bedrijfshulpverlening moet voldoen qua organisatie, opleidingen en oefeningen van personeel. Als leidraad voor het opzetten en beheren van een BHV-organisatie kan de NEN 4000 (voorheen Arbo-Informatieblad 10) gebruikt worden. Met behulp van een Risico-inventarisatie en –evaluatie zoals bedoeld in artikel 5 van de Arbeidsomstandighedenwet moet blijken dat de BHV-organisatie voldoende geëquipeerd is voor de aanwezige risico's en voorbereid is op een efficiënte samenwerking met de *bedrijfsbrandweerorganisatie*.

AB 11.1 Normen referentiekaders persoonlijke bescherming.

De beschermende kleding, helmen, laarzen en handschoenen, die gebruikt worden door het personeel dat deel uitmaakt van de *operationele basissterkte*, moeten voldoen aan de vigerende normen en richtlijnen. Hieronder volgen de normen en richtlijnen:

- Voor het uitrukpak geldt *NEN-EN 469*.
- De laarzen voldoen aan *NEN 344* en *345*.
- Handschoenen voldoen aan *NEN-EN 374*.
- De gebruikte helmen voldoen aan de richtlijnen zoals die zijn uitgevaardigd door de Directie Brandweer van het Ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 09/10/1981 no. EB81/U1947 of aan *NEN-EN 443*.
- Chemiepakken voldoen aan *NEN-EN 465* of *NEN-EN 466-2*. Bij gebruik van chemiepakken moeten de handschoenen en laarzen een vergelijkbare resistentie hebben als de pakken.
- Gaspakken voldoen aan *NEN-EN 943-2*
- Ademluchtapparatuur *NEN-EN 137*
- Gelaatstuk *NEN-EN 136*

Indien na aanschaf van beschermende kleding en uitrusting de bovengenoemde normen en richtlijnen worden gewijzigd of vernieuwd zal in overleg met het *Bevoegd Gezag* een overgangstermijn moeten worden afgesproken wanneer de betreffende *bedrijfsbrandweerorganisatie* weer gaat voldoen aan de vigerende normen en richtlijnen.

AB 12.3 Begeleiding en begeleiding van de overheidsbrandweer.

Bij de aankomst van de overheidsbrandweer zal het bedrijf die toegangspoort moeten openen waarbij de overheidsbrandweer met zo weinig mogelijk hinder en op veilige wijze het incident kan benaderen. De overheidsbrandweer zal zo veel mogelijk het incident bovenwinds moeten kunnen benaderen. Om bij het incident op het bedrijfsterrein te komen zal de overheidsbrandweer gegidst moeten worden door een personeelslid van de bedrijfsnoodorganisatie. Indien het bedrijf deze gids niet kan leveren dan zal de overheidsbrandweer nog steeds opgevangen dienen te worden bij de toegangspoort waarbij zij een plattegrond overhandigd krijgt met daarop de volgende gegevens:

- De bereidbare wegen voor de overheidsvoertuigen;
- Plaats van het incident en veilige (bovenwindse) aanrijdroute;
- Noordpijl.

Bijlage A Uitwerking voorbeeld oefenprogramma voor de bedrijfsbrandweer

Inleiding

De bedrijven die beschikken over een *bedrijfsbrandweeraanwijzing* conform artikel 31 Wet veiligheidsregio's dienen jaarlijks conform Algemene Bepaling 13.1 een oefenrooster en – programma in te dienen bij de directeur van de Veiligheidsregio.

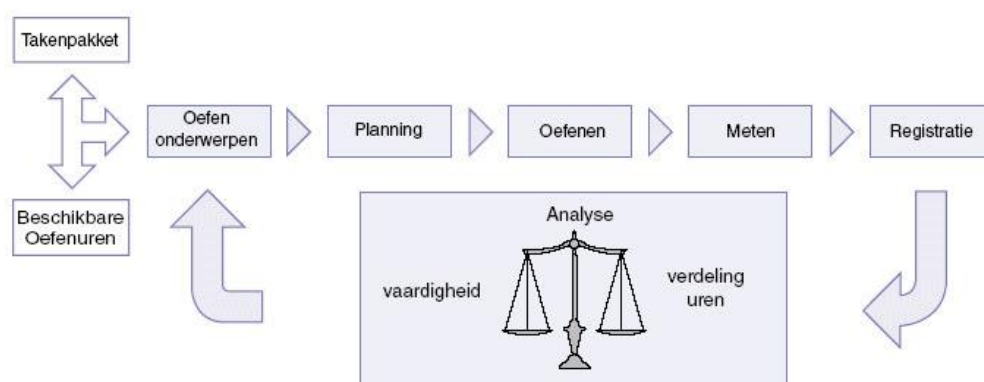
Algemene Bepaling 7.2 stelt nadere eisen over het oefenprogramma: Het oefenprogramma bevat alle relevante oefenonderdelen om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en is specifiek toegespitst op de systemen die op het bedrijf van toepassing zijn.

Daarnaast bevat het oefenprogramma onderdelen welke de kennis en vaardigheden op voldoende niveau brengen en waarborgen omtrent:

- De processen en risico's van en in de *inrichting*;
- De werking en bediening van de beschikbare incidentbestrijdingsmiddelen;
- De commandostructuur van de overheidsbrandweer.

Inhoud van het oefenprogramma

De inhoud van het oefenprogramma is in essentie weergegeven in AB 7.2 en de toelichting daarop. Zoals hierboven aangegeven, dient dit voorschrift aangevuld te worden met concrete toetsbare eisen. Een handleiding hiertoe kan gevonden worden in de landelijke Leidraad Oefenen. Deze Leidraad beschrijft gedifferentieerd naar functie (manschap / bevelvoerder / officier van dienst) de oefenonderwerpen die jaarlijks beoefend dienen te worden. Hiertoe zijn oefenkaarten ontwikkeld. Voor elke oefenkaart is de benodigde oefentijd vastgesteld.

Leidraad oefenen in het kort:

Aan de hand van het takenpakket en de beschikbare oefeningen wordt jaarlijks vastgesteld welke oefenonderwerpen behandeld dienen te worden. Vervolgens wordt een planning gemaakt. Alle uitgevoerde handelingen worden geregistreerd. Hierbij worden de individuele prestaties beoordeeld en geregistreerd (in een geautomatiseerd systeem). De gegevens worden geanalyseerd, waarbij vastgesteld wordt of het gehele korps dan wel de individuele personen voldoende geoefend zijn op de vastgestelde oefenonderwerpen.